นโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการจัดทำแผนจังหวัดและกลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2566 – 2570

การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อทบทวนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1

22 สิงหาคม 2565

อัจฉรา สันธนาภรณ์

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจและสังคมภาคเหนือ

กรอบการบรรยาย

1. นโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการจัดทำแผนจังหวัดและกลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2566 – 2570
2. ร่างกรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2566 – 2570
3. ข้อมูลเพื่อการพัฒนา / ตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

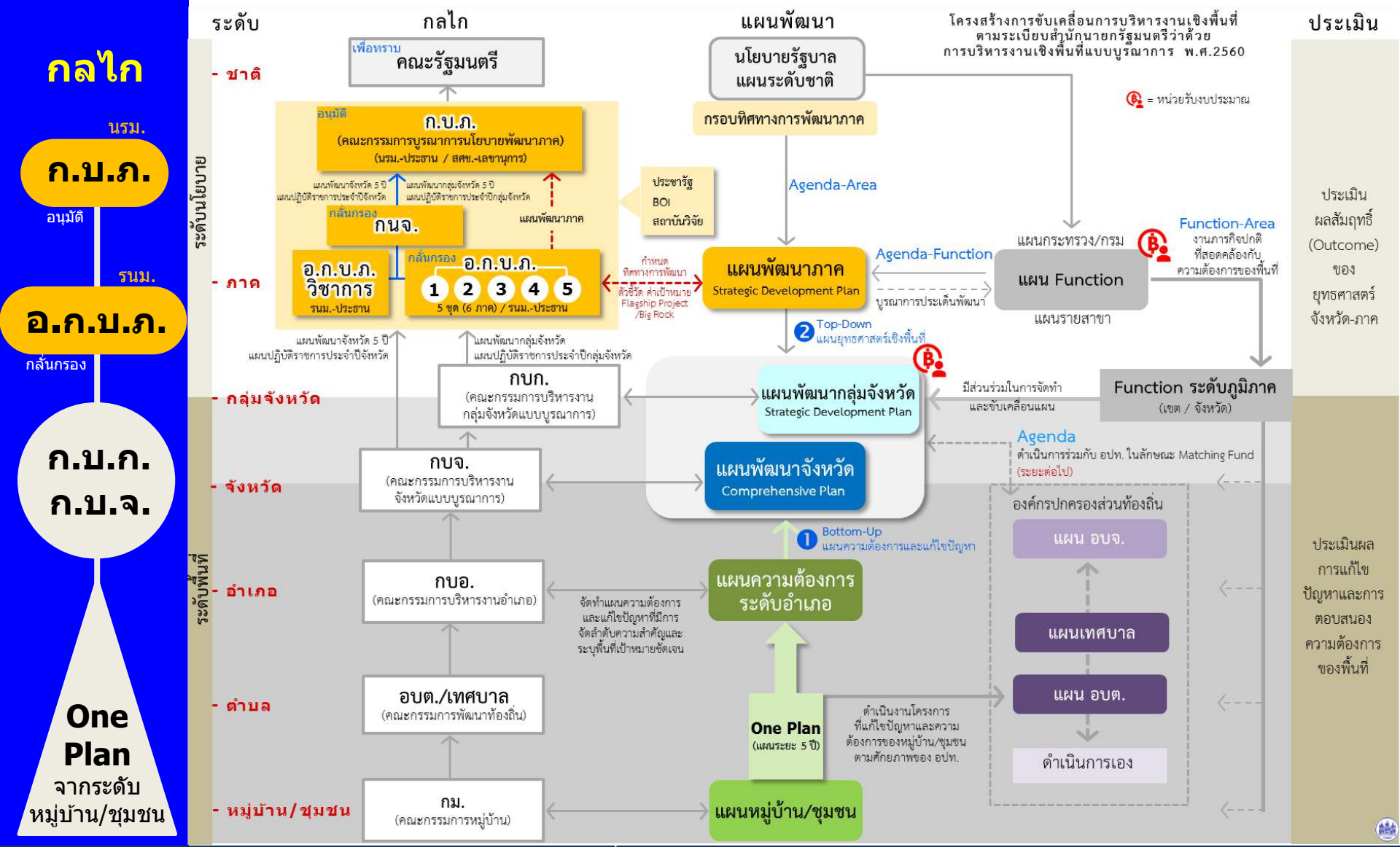
กลไก
นรม.
ก.บ.ภ.
อนุมัติ
รนม.
อ.ก.บ.ภ.
กลั่นกรอง
ก.บ.ก.
ก.บ.จ.
One Plan
จากระดับ
หมู่บ้าน/ชุมชน
ระดับ
กลไก
แผนพัฒนา
ประเมิน
โครงสร้างการขับเคลื่อนการบริหารงานเชิงพื้นที่
ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย
การบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ.2560
= หน่วยรับงบประมาณ
ระดับนโยบาย
ระดับพื้นที่
- ชาติ
- ภาค
- กลุ่มจังหวัด
- จังหวัด
- อำเภอ
- ตำบล
- หมู่บ้าน/ชุมชน
เพื่อทราบ
คณะรัฐมนตรี
อนุมัติ
ก.บ.ภ.
(คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค)
(นรม.-ประธาน / สศช.-เลขานุการ)
กลั่นกรอง
กนจ.
อ.ก.บ.ภ.
วิชาการ
นรม.-ประธาน
กลั่นกรอง
อ.ก.บ.ภ.
1 2 3 4 5
5 ชุด (6 ภาค) / รนม.-ประธาน
แผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี
แผนปฏิบัติราชการประจำปีจังหวัด
แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 5 ปี
แผนปฏิบัติราชการประจำปีกลุ่มจังหวัด
แผนพัฒนาภาค
ประชารัฐ
BOI
สถาบันวิจัย
กำหนดทิศทางการพัฒนา
ตัวชี้วัด เป้าหมาย
Flagship Project
/Big Rock
กบก.
(คณะกรรมการบริหารงาน
กลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ)
กบจ.
(คณะกรรมการบริหารงาน
จังหวัดแบบบูรณาการ)
กบอ.
(คณะกรรมการบริหารงานอำเภอ)
อบต./เทศบาล
(คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น)
กม.
(คณะกรรมการหมู่บ้าน)
นโยบายรัฐบาล
แผนระดับชาติ
กรอบทิศทางการพัฒนาภาค
Agenda-Area
แผนพัฒนาภาค
Strategic Development Plan
Agenda-Function
บูรณาการประเด็นพัฒนา
แผนกระทรวง/กรม
แผน Function
แผนรายสาขา
Function-Area
งานภารกิจปกติ
ที่สอดคล้องกับ
ความต้องการของพื้นที่
2 Top-Down
แผนยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่
แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด
Strategic Development Plan
แผนพัฒนาจังหวัด
Comprehensive Plan
มีส่วนร่วมในการจัดทำ
และขับเคลื่อนแผน
Function ระดับภูมิภาค
(เขต / จังหวัด)
Agenda
ดำเนินการร่วมกับ อปท. ในลักษณะ Matching Fund
(ระยะต่อไป)
1 Bottom-Up
แผนความต้องการและแก้ไขปัญหา
แผนความต้องการ
ระดับอำเภอ
จัดทำแผนความต้องการ
และแก้ไขปัญหาที่มีการ
จัดลำดับความสำคัญและ
ระบุพื้นที่เป้าหมายชัดเจน
One Plan
(แผนระยะ 5 ปี)
ดำเนินงานโครงการ
ที่แก้ไขปัญหาและความ
ต้องการของหมู่บ้าน/ชุมชน
ตามศักยภาพของ อปท.
แผนหมู่บ้าน/ชุมชน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
แผน อบจ.
แผนเทศบาล
แผน อบต.
ดำเนินการเอง
ประเมิน
ผลสัมฤทธิ์
(Outcome)
ของ
ยุทธศาสตร์
จังหวัด-ภาค
ประเมินผล
การแก้ไข
ปัญหาและการ
ตอบสนอง
ความต้องการ
ของพื้นที่

กลไกการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ : ก.บ.ภ./ อ.ก.บ.ภ.

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.)

การดำเนินงานพิจารณาแผนพัฒนาภาค แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ของ
คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.)
คณะอนุกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (อ.ก.บ.ภ.) 5 คณะ (6 ภาค)

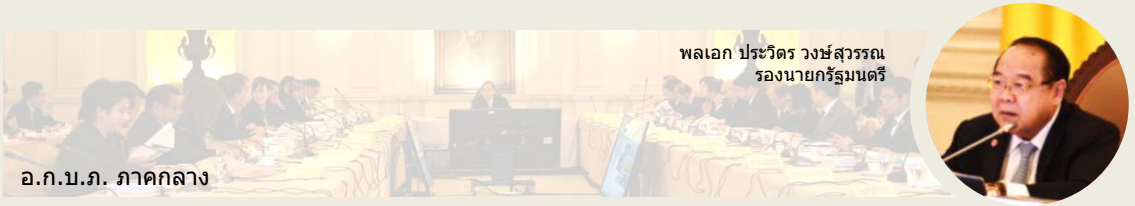

พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ
รองนายกรัฐมนตรี

อ.ก.บ.ภ. ภาคกลาง

วิษณุ เครืองาม
รองนายกรัฐมนตรี

อ.ก.บ.ภ. ภาคเหนือ

จุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์
รองนายกรัฐมนตรี

อ.ก.บ.ภ. ภาคใต้ และใต้ชายแดน

อนุทิน ชาญวีรกูล
รองนายกรัฐมนตรี

อ.ก.บ.ภ. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์
รองนายกรัฐมนตรี

อ.ก.บ.ภ. ภาคตะวันออก

การแบ่งภาค (6 ภาค)

ภาค	กลุ่มจังหวัด	จังหวัด
เหนือ (4 กลุ่มจังหวัด 17 จังหวัด)	ภาคเหนือตอนบน 1	เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน
	ภาคเหนือตอนบน 2	เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน
	ภาคเหนือตอนล่าง 1	พิษณุโลก ตาก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์
	ภาคเหนือตอนล่าง 2	นครสวรรค์ อุทัยธานี กำแพงเพชร พิจิตร
ตะวันออกเฉียงเหนือ (5 กลุ่มจังหวัด 20 จังหวัด)	ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	อุดรธานี เลย หนองคาย หนองบัวลำภู บึงกาฬ
	ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	สกลนคร นครพนม มุกดาหาร
	ตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	ขอนแก่น กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด
	ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์
	ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	อุบลราชธานี ยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ
กลาง (4 กลุ่มจังหวัด 17 จังหวัด)	กลางตอนบน	พระนครศรีอยุธยา สระบุรี ลพบุรี ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง
	กลางปริมณฑล	นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ
	กลางตอนล่าง 1	ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี
	กลางตอนล่าง 2	เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร
ตะวันออก (2 กลุ่มจังหวัด 11 จังหวัด)	ตะวันออก 1	ชลบุรี ฉะเชิงเทรา ระยอง
	ตะวันออก 2	ปราจีนบุรี จันทบุรี ตราด นครนายก สระแก้ว
ใต้ (2 กลุ่มจังหวัด 11 จังหวัด)	ใต้ฝั่งอ่าวไทย	สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา
	ใต้ฝั่งอันดามัน	ภูเก็ต กระบี่ ตรัง พังงา ระนอง สตูล
ใต้ชายแดน (1 กลุ่มจังหวัด 3 จังหวัด)	ใต้ชายแดน	ยะลา นราธิวาส ปัตตานี

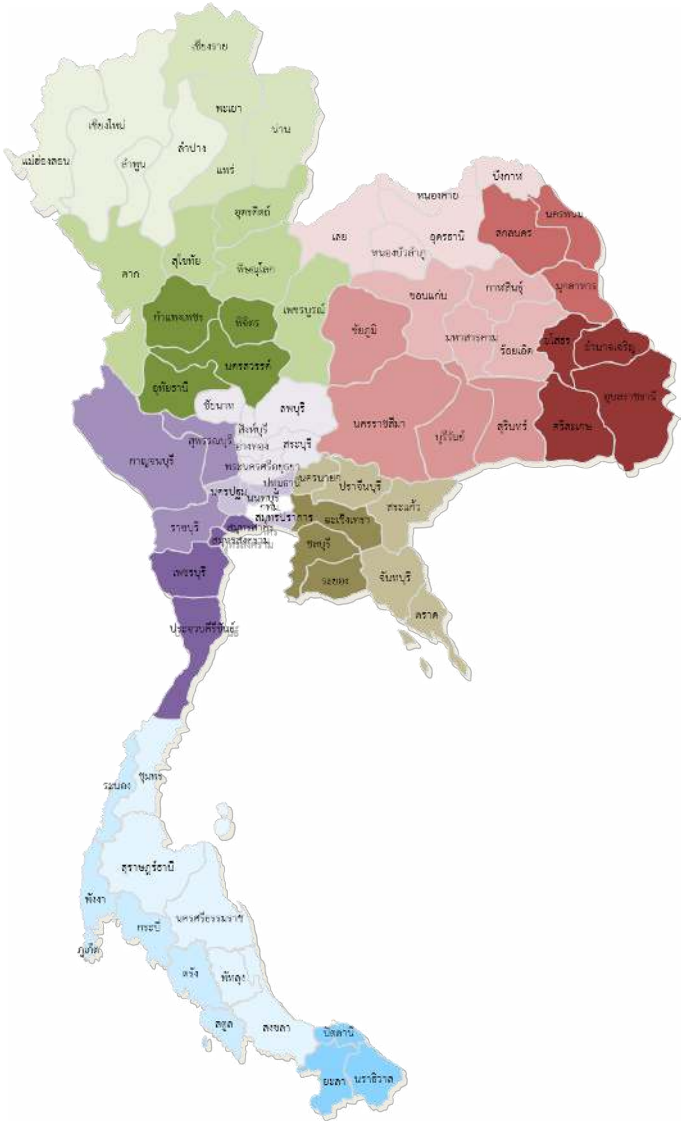

หมายเหตุ : จังหวัด คือ จังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

ที่มา : ประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ เรื่อง การจัดตั้งกลุ่มจังหวัดและกำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด (ฉบับที่ 3) : ราชกิจจานุเบกษา 17 พฤศจิกายน 2560 เล่ม 134 ตอนพิเศษ 281 ง, หน้า 14-16

การขับเคลื่อนงาน ภายใต้กลไก ก.บ.ภ.

กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ.2551
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ.2560
- ระเบียบของสำนักงบประมาณ อาทิ ระเบียบว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ.2562 ระเบียบว่าด้วยการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการและงบประมาณรายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณ พ.ศ.2562 (ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับแผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค ใช้ช่วงปีงบประมาณ พ.ศ.2562-2564)

	ภาค	กลุ่มจังหวัด	จังหวัด
แผนพัฒนา 5 ปี	**(ร่าง) แผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2566 – 2570**	**แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2566 - 2570**	**แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2566 - 2570**
แผนปี	**แผนปฏิบัติการภาค** ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 256.... (ให้กระทรวงระบุโครงการทุกงบประมาณ ทั้ง งบปกติ และงบบูรณาการ)	**แผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด** ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 256....	**แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด** ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 256....
จากแผนปีสู่การของบประมาณตามระบบ e-budgeting ของ สงป.	**คำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.256...**		
แหล่งงบประมาณ	**งบประมาณของส่วนราชการ**	**งบประมาณของกลุ่มจังหวัด** (8,400 ล้านบาท)	**งบประมาณของจังหวัด** (19,600 ล้านบาท)

รวมถึงการกำหนดกรอบการพัฒนาสำคัญ และขับเคลื่อนประเด็นสำคัญการพัฒนาภาค เช่น การจัดทำกรอบแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจหลักเชิงพื้นที่ การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากผ่านการท่องเที่ยว การจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงพื้นที่ต่างๆ

นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผนจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ยึด

1
- ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี
  - แผนแม่บท
- แผนปฏิรูปประเทศ
- แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12
- แผนรายสาขา/เฉพาะด้าน
- นโยบายรัฐบาล
- ข้อสั่งการของ นรม.

2
ให้ความสำคัญกับ

“แผนพัฒนาภาค”

เป็นแผนชี้นำการพัฒนา
ในภาพรวมของพื้นที่

3
การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
ดำเนินการผ่าน

กระบวนการมีส่วนร่วม

: ประชุมประชาคม เวทีระดมความคิดเห็น ฯ

4
มีการประสานแผนระดับพื้นที่
ในลักษณะ

One Plan

รวบรวม จัดลำดับความสำคัญของปัญหา ความต้องการของพื้นที่
ผ่านกลไก
หมู่บ้าน/ชุมชน > ท้องถิ่น > อำเภอ

5
ทำงานแบบเครือข่าย ร่วมกันทุกภาคส่วน

ในการขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนา

NEW

6
กำหนด

เป้าหมายและตัวชี้วัด

ที่ชัดเจนเพื่อประเมินผล
การดำเนินงานและผลสัมฤทธิ์ของแผน

7
เสนอแผนพัฒนา ในปีแรกของช่วงแผน

ทบทวน/ปรับปรุงแผนพัฒนาระหว่างช่วงแผนได้
เมื่อสถานการณ์มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ
ไม่จำเป็นต้องปรับปรุงแผนพัฒนาทุกปี

การเชื่อมโยงแผนจังหวัดกับแผนระดับต่าง ๆ : ยึดความสอดคล้องของสาระสำคัญของโครงการเป็นหลัก

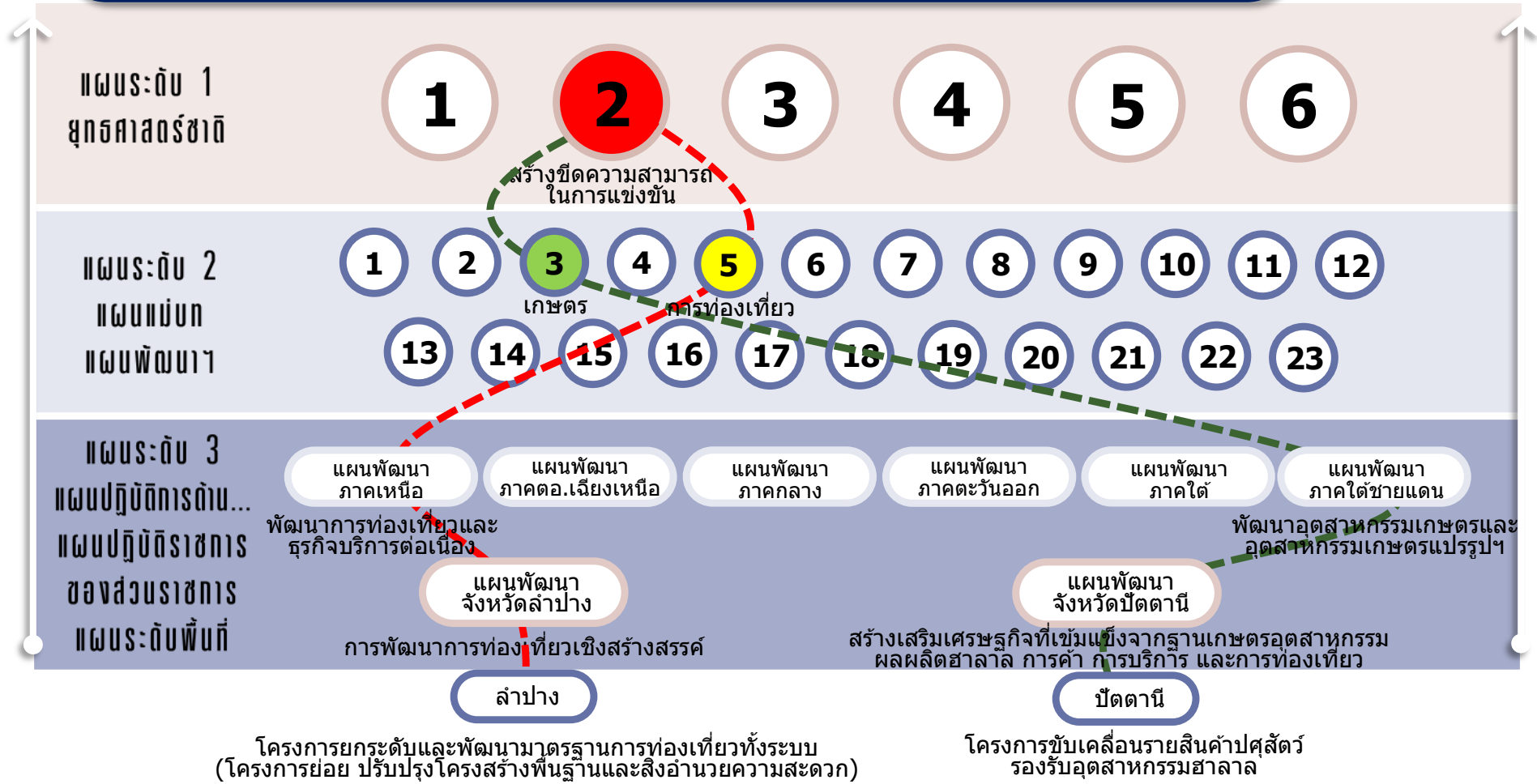

นโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการจัดทำแผนจังหวัดและกลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2566 – 2570 : แผนพัฒนา 5 ปี

ขอบเขต ของแผนพัฒนา	แผนพัฒนาจังหวัด	• มีความครอบคลุมทุกมิติการพัฒนา ตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาสำคัญของจังหวัด และขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนชาติ
	แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด	• ขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาภาค หรือแก้ไขปัญหาที่เป็นประเด็นร่วมในพื้นที่ มีขอบเขตการดำเนินงาน/ได้รับประโยชน์มากกว่า 1 จังหวัด
การทบทวน แผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด	จังหวัด/กลุ่มจังหวัด **การจัดทำแผนในปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับใหม่**	ให้จัดส่ง<u>แผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2566 – 2570</u> มายังทีมบูรณาการกลาง	**ภายใน** 15 กันยายน 2564
	จังหวัด/กลุ่มจังหวัด **มีการทบทวนแผนพัฒนาฯ ก่อนสิ้นสุดแผน**	• ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดดำเนินการทบทวนหรือปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด • จัดส่งแผนฯ <u>ฉบับปรับปรุง</u> ให้ทีมบูรณาการกลาง	**ภายใน 15 กันยายน** ของปีที่ทบทวน/ปรับปรุงแผน

นโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการจัดทำแผนจังหวัดและกลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2566 – 2570 : แผนพัฒนา 5 ปี

องค์ประกอบของแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

1) **ข้อมูลเพื่อการพัฒนา**
   - ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ
   - ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ
     - ด้านเศรษฐกิจ
     - ด้านสังคมและความมั่นคง
     - ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
   - ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่
   - ผลการพัฒนา-แก้ไขปัญหาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา
2) **ประเด็นการพัฒนา**
   - บทวิเคราะห์
   - เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (ระยะ5ปี)
   - ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
   - ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
     - ประเด็นการพัฒนา
     - วัตถุประสงค์
     - เป้าหมายและตัวชี้วัด
     - แนวทางการพัฒนา
     - **แผนงานและโครงการสำคัญ (ปรับปรุงให้ชัดเจนขึ้น)**
       - **แผนงาน**
       - **โครงการสำคัญ**

       สำหรับโครงการอื่นที่สนับสนุนการขับเคลื่อนแผนพัฒนา สามารถเสนอในแผนปฏิบัติราชการประจำปีได้

ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดดำเนินการจัดประชุมปรึกษาหารือตามมาตรา 19 และมาตรา 27 วรรค 2 แห่ง พรฎ.ว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551

แผนพัฒนาจังหวัด

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนำร่างแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. 2566 - 2570 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 รับฟังความคิดเห็นในการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันกับบุคคลจากภาคส่วนต่างๆ ในจังหวัด และนำผลการประชุมเสนอต่อคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) เพื่อปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัดให้สมบูรณ์ต่อไป

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัดนำร่างแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2566 - 2570 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เข้ารับฟังความคิดเห็นในการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันกับบุคคลจากภาคส่วนต่างๆ ในกลุ่มจังหวัด และนำผลการประชุมเสนอคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) เพื่อปรับปรุงแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดให้สมบูรณ์ต่อไป

หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดถือปฏิบัติ ดังนี้

แผนปฏิบัติราชการประจำปี	จะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และแนวทางการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด รวมทั้งสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนระดับชาติ นโยบายรัฐบาล ทิศทางการพัฒนาภาค
โครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี	จะต้องสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนงานที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และเชื่อมโยงตามห่วงโซ่คุณค่าตามแผนงานที่กำหนด

ทั้งนี้ให้ความสำคัญกับ “โครงการสำคัญ” ที่อยู่ในแผนพัฒนาฯ ก่อน และสามารถเสนอโครงการอื่นที่มีความจำเป็นได้

ลักษณะโครงการของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

หลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีงปม.2566-2570 ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

DO

1) **ความสอดคล้องและเชื่อมโยงของแผน** จะต้องสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และเชื่อมโยงตามห่วงโซ่คุณค่า รวมทั้งสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งนี้ ต้องให้ความสำคัญกับโครงการสำคัญที่ปรากฏในแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดก่อน
2) **ความพร้อมและความเหมาะสมของโครงการ**
   (1) มี**รายละเอียดข้อมูลครบถ้วนตามแบบฟอร์มที่ ก.บ.ภ. กำหนด** พื้นที่มีความพร้อม สามารถ**ดำเนินโครงการได้ทันที**
   (2) ต้องดำเนินการโดยหน่วยงานที่มี**ภารกิจรับผิดชอบโดยตรงตามกฎหมาย** กรณีที่มีสินทรัพย์ที่เกิดจากการดำเนินโครงการ ต้องมีการตั้งงบประมาณสำหรับบริหารจัดการและบำรุงรักษา
   (3) ต้อง**มีความเหมาะสมและเป็นไปได้** ทั้งด้านเทคนิค กายภาพ งบประมาณ การวิเคราะห์ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบ และได้รับการอนุมัติ/อนุญาตจากเจ้าของพื้นที่
   (4) มีความคุ้มค่า
3) สามารถ**เสนอโครงการที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการต่อเนื่องได้** โดยแบ่งระยะเวลาดำเนินการเป็นรายปี (Phasing) พร้อมแสดงเหตุผลความจำเป็น
4) โครงการที่มีการใช้ระยะเวลาในการดำเนินการต่อเนื่อง และโครงการที่ดำเนินการเป็นประจำทุกปี **ต้องรายงานความสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา**
5) การจัดลำดับความสำคัญของโครงการ ต้องเสนอโครงการโดยจัดลำดับความสำคัญโดยรวมรายโครงการ

DON'T

1) ไม่เป็นการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์เพื่อแจกจ่ายแก่ประชาชนโดยตรง สำหรับโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพจะสนับสนุนเฉพาะวัสดุประกอบการฝึกอบรม
2) โครงการจะต้องไม่เป็นการจัดซื้อครุภัณฑ์เพื่อใช้งานตามภารกิจปกติของส่วนราชการ
3) ไม่เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการปรับปรุง/ซ่อมแซม/ก่อสร้าง อาคารสถานที่และระบบสาธารณูปโภคของส่วนราชการ
4) โครงการจะต้องไม่มีวัตถุประสงค์หลักเกี่ยวกับการศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน เว้นแต่ (1) ฝึกอบรมด้านอาชีพ และด้านความมั่นคง หรือเป็นประเด็นสำคัญของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ซึ่งต้องมีการระบุไว้ในส่วนของประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ และบทวิเคราะห์ของแผนพัฒนาฯ (2) กลุ่มเป้าหมายต้องไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งจะต้องแสดงเป้าหมาย ขอบเขตการดำเนินงานให้ชัดเจน
5) ต้องไม่เป็นกิจกรรมย่อย ควรบูรณาการกิจกรรมประเภทเดียวกัน หรือเกี่ยวข้องกันเข้าด้วยกัน
6) ต้องไม่เป็นการเดินทางไปต่างประเทศ เว้นแต่เป็นกิจกรรมที่มีข้อผูกพันกับกลุ่มประชาคมอาเซียน+3 และต้องรายงานผลการดำเนินงานว่าตอบสนองต่อแนวทางการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และแสดงถึงผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจังหวัด โดยจัดส่งรายงานผลการดำเนินการดังกล่าวมายังฝ่ายเลขานุการ ก.บ.ภ. ภายใน 45 วันหลังการเดินทาง
7) โครงการต้องไม่เป็นโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจัดทำแบบสรุปแผนงานโครงการที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดขอรับการสนับสนุนจากกระทรวง/กรม

(แบบ จ.3 : กรณีจังหวัด/ แบบ กจ.3 : กรณีกลุ่มจังหวัด)

ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเสนอแผนงานโครงการที่มีลำดับความสำคัญและมีผลกระทบสูงต่อการพัฒนาโดยให้เสนอแผนงานโครงการได้ไม่เกิน 10 โครงการ พร้อมทั้งจัดเรียงลำดับความสำคัญ ซึ่ง มท. เป็นผู้ประมวลรวบรวม และประสานแจ้งกระทรวงเพื่อรับไปพิจารณาบรรจุในแผนปฏิบัติการของกระทรวง/กรมต่อไป

กระบวนการและกำหนดการส่งแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ก.บ.จ. /ก.บ.ก. เสนอโครงการโดยมีการจัดลำดับความสำคัญต่อ อ.ก.บ.ภ. ที่กำกับดูแลภาคพิจารณากลั่นกรองตามขั้นตอนต่อไป

ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจัดส่งแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570 ให้ทีมบูรณาการกลาง ภายในวันที่ 30 กันยายนของปีที่ดำเนินการจัดทำแผน

การสรุปการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดสรุปรายการโครงการ กิจกรรม และงบประมาณที่ได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี พร้อมทั้งผลผลิต ผลสัมฤทธิ์ และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ภายใน 30 วันหลังสิ้นสุดปีงบประมาณ

กรอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570

ปีละ **28,000 ล้านบาท** เท่ากับปี 2565 และ สัดส่วนการจัดสรร ระหว่าง **จังหวัด : กลุ่มจังหวัด** ยังคงเป็น **70 : 30** **19,600 ลบ.** **8,400 ลบ.**

งบประมาณจังหวัด **19,600 ลบ.**

องค์ประกอบการจัดสรรงปม. **18,905 ลบ.**

หลักเกณฑ์การจัดสรร	เกณฑ์
จัดสรรเท่ากัน	• เฉลี่ยเท่ากันทุกจังหวัด 20%
ขนาดของจังหวัด	• จำนวนประชากร 20% • ขนาดพื้นที่ 5%
ความเหลื่อมล้ำ	• สัดส่วนคนจน 10% • ผกผันรายได้ครัวเรือน 25%
การแข่งขันทางเศรษฐกิจ	• ผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) 10%
การบริหารการจัดการ	• ประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ 10%

งบบริหารจัดการ **695 ลบ.**

จังหวัดขนาดใหญ่ ได้งบบริหาร **10 ล้านบาท** จำนวน 24 จังหวัด
จังหวัดขนาดกลาง ได้งบบริหาร **9 ล้านบาท** จำนวน 39 จังหวัด
จังหวัดขนาดเล็ก ได้งบบริหาร **8 ล้านบาท** จำนวน 13 จังหวัด

ให้จังหวัดเสนอโครงการ**ไม่น้อยกว่า 1.5 เท่า แต่ไม่เกิน 2 เท่าของกรอบการจัดสรรงบประมาณ** หากเสนอเกินกรอบดังกล่าว จะพิจารณาตามลำดับความสำคัญของโครงการเฉพาะที่อยู่ในกรอบวงเงินงบประมาณ 2 เท่า เท่านั้น

งบประมาณกลุ่มจังหวัด

8,400 ลบ.

4,156 ลบ. | **50 : 50** สัดส่วนเท่ากับปี 2565 | **4,156 ลบ.**

ส่วน 1

งบประมาณเพื่อขับเคลื่อนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ที่เป็นการเพิ่มศักยภาพตามความต้องการรายพื้นที่ หรือแก้ไขปัญหาที่เป็นประเด็นร่วมของกลุ่มจังหวัด

องค์ประกอบการจัดสรรงปม.

กลุ่มจังหวัด	ปี 2565
1) จัดสรรตามขนาดกลุ่มจังหวัด	50%
2) ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด	25%
3) ผกผันกับผลิตภัณฑ์ต่อหัวของกลุ่มจังหวัด	25%

ให้เสนอโครงการได้ไม่น้อยกว่า 1.5 เท่า แต่ไม่เกิน 2 เท่าของกรอบวงเงิน

งบบริหารจัดการ

88 ลบ.

กลุ่มจังหวัด จำนวน 3 จังหวัด ได้งบบริหาร **4 ล้านบาท** (4 กลุ่ม)
กลุ่มจังหวัด จำนวน 4-5 จังหวัด ได้งบบริหาร **5 ล้านบาท** (12 กลุ่ม)
กลุ่มจังหวัด จำนวน 6 จังหวัด ได้งบบริหาร **6 ล้านบาท** (2 กลุ่ม)

ส่วน 2

(พิจารณาเป็นรายโครงการ)

งบประมาณเพื่อขับเคลื่อนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ที่เป็นการพัฒนาในลักษณะ cluster หรือตอบสนองนโยบายสำคัญของรัฐบาลเชิงพื้นที่ระดับกลุ่มจังหวัด

ลักษณะโครงการ

1) ขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาภายใต้แผนพัฒนาภาค มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันเพื่อก่อให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่การพัฒนาโดยคำนึงถึงศักยภาพและโอกาสของพื้นที่

2) โครงการที่อยู่ในมติการประชุม ครม. อย่างเป็นทางการนอกสถานที่ หรือโครงการที่ดำเนินการตามข้อสั่งการของ นรม. ในการตรวจราชการในพื้นที่ หรือโครงการที่สนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาตามนโยบายการพัฒนาเชิงพื้นที่ของรัฐบาล

3) โครงการจะต้องมีความพร้อมในการดำเนินงาน และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดทำโครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 ที่ ก.บ.ภ. ได้ให้ความเห็นชอบ และสามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 1 ปี หากเป็นโครงการที่มีระยะเวลาดำเนินการเกิน 1 ปี ให้แบ่งการดำเนินการเป็นระยะๆ ละ 1 ปี (Phasing)

แนวทางการใช้จ่ายงบบริหารจัดการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

1) การจัดประชุมหารือเพื่อจัดทำแผน
2) การจัดประชุมคณะกรรมการบริหารงานจังหวัด (กบจ.) / คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัด (กบก.)
3) การศึกษาเพื่อพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
4) การสำรวจความคิดเห็นเพื่อทราบถึงปัญหา ความต้องการ และศักยภาพของประชาชน
5) การพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ
6) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจแก่ภาคส่วนต่างๆ
7) การติดตามประเมินผล
8) การจ่ายเงินค่าธรรมเนียมศาล เงินตามคำพิพากษาของศาล หรือค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดี ไม่รวมค่าใช้จ่ายใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาคดีของอนุญาโตตุลาการและค่าธรรมเนียมกรมบังคับคดี
9) การจ่ายเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)
10) ค่าใช้จ่ายในการบำรุง ดูแล รักษา หรือค่าสาธารณูปโภคฯ ของสินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการโอนสินทรัพย์ให้ส่วนราชการ เฉพาะสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการที่ได้รับความเห็นชอบจาก ก.บ.ภ.

การเปลี่ยนแปลงโครงการตามแผนปฏิบัติราชการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 - 2570

ทั้งกรณี งบประมาณปกติ + งบประมาณเหลือจ่าย

กรณี **1** อ.ก.บ.ภ.ภาค พิจารณาให้ความเห็นชอบ

กรณี **2** ก.บ.จ./ก.บ.ก พิจารณาให้ความเห็นชอบ

กรณี 1

ให้เสนอขอความเห็นชอบจากประธาน อ.ก.บ.ภ. ที่กำกับดูแลภาค ภายในวันที่ 31 มีนาคม ของปีงบประมาณนั้นๆ

อ.ก.บ.ภ. จะพิจารณาเฉพาะกรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องเสนอโครงการใหม่ ซึ่งไม่อยู่ในแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเท่านั้น

เสนอขอปรับแผนฯ

จังหวัด กลุ่มจังหวัด → ก.บ.จ./ก.บ.ก พิจารณาเห็นชอบ → ประธาน อ.ก.บ.ภ. พิจารณาเห็นชอบ

ขอทำความตกลง

จังหวัด กลุ่มจังหวัด → สำนักงบประมาณ

กำหนดส่งคำขอโอนเปลี่ยนแปลงฯ **ภายในเดือนมีนาคมของปีงบประมาณ**

กรณี 2 <u>ให้เป็นอำนาจของ ก.บ.จ. / ก.บ.ก. พิจารณาให้ความเห็นชอบ และรายงานให้ อ.ก.บ.ภ.ที่กำกับดูแลภาคทราบ</u> ภายใน 15 วันนับแต่วันสิ้นไตรมาส

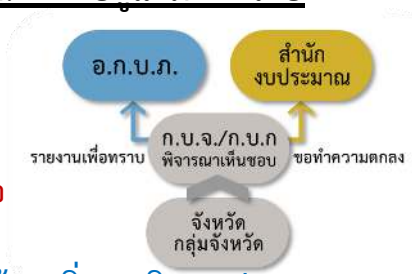

1.1 โครงการที่ ก.บ.ภ. ให้ความเห็นชอบแต่ยังไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ (Y1 และ Y2)

1.2 โครงการเดิมที่มีการเปลี่ยนแปลงกิจกรรม หรือ พื้นที่ดำเนินการ หรือ แผนการใช้จ่ายงบประมาณ หรือยกเลิกการดำเนินการโครงการ หรือกิจกรรมภายใต้โครงการ

1.3 การขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของโครงการที่ไม่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ และไม่ทำให้ต้องเพิ่มวงเงินงบประมาณ

- แก้ไขข้อความที่พิมพ์คลาดเคลื่อน ตกหล่น
- ประเภทงบรายจ่าย
- การเปลี่ยนแปลงหน่วยดำเนินงาน โดยที่วัตถุประสงค์/กิจกรรม/พื้นที่ดำเนินการ/กลุ่มเป้าหมายไม่เปลี่ยนแปลง
- กิจกรรม หรือพื้นที่ดำเนินการ ที่ไม่กระทบต่อกลุ่มเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ของโครงการ
- รายละเอียดของแบบรูปรายการสิ่งก่อสร้างเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ที่จะดำเนินการก่อสร้าง
- รายละเอียดครุภัณฑ์ที่ไม่มีผลกระทบต่อการใช้งาน /ไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงประเภทหรือปริมาณครุภัณฑ์ที่ได้รับอนุมัติ
- รายละเอียดกิจกรรมในงบดำเนินงาน ที่ไม่ทำให้จำนวนกลุ่มเป้าหมายหรือผู้ได้รับประโยชน์น้อยลง

1.4 การขยายผลโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ เพื่อเพิ่มเติมเป้าหมายโครงการเดิมให้บรรลุผลสัมฤทธิ์มากยิ่งขึ้นได้

1.5 การนำเงินเหลือจ่าย เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ดังนี้

- การจ่ายเงินตามคำพิพากษาของศาล เฉพาะกรณีงบบริหารจัดการของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดไม่เพียงพอ
- การจ่ายเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)
- ค่าใช้จ่ายในการบำรุง ดูแล รักษา หรือค่าสาธารณูปโภคฯ ของสินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการโอนสินทรัพย์ให้ส่วนราชการ

+++การเปลี่ยนแปลงทุกกรณี ให้ ผวจ./หน.กลุ่มจังหวัด ให้ดำเนินการตามระเบียบการบริหารงบประมาณที่เกี่ยวข้อง+++

กรอบการบรรยาย

1. นโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการจัดทำแผนจังหวัดและกลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2566 – 2570
2. ร่างกรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2566 – 2570
3. ข้อมูลเพื่อการพัฒนา / ตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

ร่างกรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2566 – 2570

ความเป็นมา

- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. 2560 กำหนดให้มีการจัดทำแผนพัฒนาภาค เป็นแผนชี้นำการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนระดับชาติและนโยบายรัฐบาล และเป็นเครื่องมือบูรณาการแผนของส่วนราชการเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและประเด็นการพัฒนาภาคสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่
- สศช. ได้ยกร่าง “กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2566–2570” ทั้ง 6 ภาค ดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดทำการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 และนำเสนอคณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) พิจารณา เพื่อเป็นแผนชี้นำการพัฒนาในระดับพื้นที่ และเป็นเครื่องมือบูรณาการแผนงานโครงการของส่วนราชการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สอดคล้องเชื่อมโยงกัน นำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติฯ
- วันที่ 14 ก.ค. 2564 ก.บ.ภ. มีมติให้ความเห็นชอบร่างกรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2566 - 2570 เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ทิศทางการพัฒนาภาค

ภาคเหนือ
ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

ภาคกลาง
ฐานการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง

ภาคใต้
แหล่งท่องเที่ยวและบริการที่มีคุณภาพ
แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและมูลค่าสูง
เชื่อมโยงเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาค

ภาคตะวันออก
ฐานเศรษฐกิจสีเขียวชั้นนำของอาเซียน
ควบคู่กับคุณภาพการดำรงชีวิตของประชาชนที่ดี

ภาคใต้ชายแดน
ฐานเศรษฐกิจชายแดนที่มั่นคง
บนสังคมพหุวัฒนธรรม

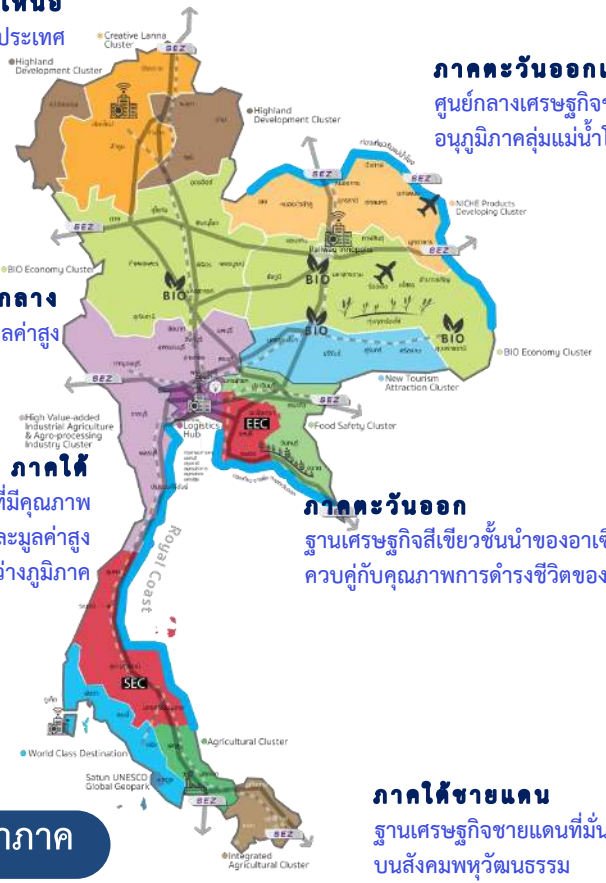

แนวคิดการออกแบบร่างกรอบแผนพัฒนาภาค

ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ชาติ

Plan

กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และหมุดหมายการพัฒนา

ข้อมูลบ่งชี้	สถานการณ์ที่กระทบการพัฒนา	ความต้องการของพื้นที่	ผลการดำเนินงานของแผนภาค	ประเด็นการพัฒนาภาค
ข้อมูลเชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพในอดีตจนใกล้ถึงปัจจุบันที่สะท้อนศักยภาพ และสภาพปัญหา	สภาวะปัจจุบัน และคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อทิศทางการพัฒนาระดับภาค	ประเด็นความต้องการในพื้นที่ซึ่งมาจากการระดมความเห็นร่างกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับ 13	การดำเนินงานที่ผ่านมา ผลสำเร็จหรือความก้าวหน้าในระยะที่ผ่านมา ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์	ปักหมุดประเด็นพัฒนาตามหมุดหมายในกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับ 13 และลำดับความสำคัญ

Strategic Direction Framework

บทบาทของภาค | ทิศทางการพัฒนาภาค | เป้าหมายรวม

แนวทางการพัฒนา | แผนงาน โครงการสำคัญ

Value-Chain

ต้นทาง
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน-สิ่งสนับสนุน
- ยกระดับปัจจัยการผลิต และกำลังคน
- สำรวจ ศึกษา ค้นคว้า วิจัยและพัฒนา

ความพร้อม/ความเพียงพอ

กลางทาง
- พัฒนาการผลิต/แปรรูป/ยกระดับบริการ
- เสริมสร้างคุณภาพ-มาตรฐาน/เติมคุณค่า
- สร้างสรรค์มูลค่าเพิ่ม/เสริมนวัตกรรม

ขีดความสามารถ/ประสิทธิภาพ

ปลายทาง
- ขยายตลาด-การรับรู้/เชื่อมโยงการพัฒนา
- เสริมช่องทางการเข้าถึงผลผลิต/บริการ
- กระจาย-ส่งมอบผลผลิต/บริการ

ประสิทธิผล/ความเสมอภาค

กรอบการจัดทำแผนพัฒนาภาคเหนือ พ.ศ. 2566 - 2570

ปี 2564
สพน. ยกร่างกรอบแผนพัฒนาภาคเหนือ พ.ศ. 2566-2570 และเสนอต่อ อ.ก.บ.ภ. ภาคเหนือ

1

14 กรกฎาคม 2564
เสนอร่างกรอบแผนฯ ต่อ ก.บ.ภ.

2

ก.พ.-พ.ค. 2565
จัดประชุม Focus Group รับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนฯ

- ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ไฟป่า และหมอกควัน
- ด้านระบบโครงสร้างพื้นฐาน โลจิสติกส์ การค้าชายแดนและการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์
- ด้านเกษตร และการท่องเที่ยว

3

มิ.ย.-ก.ค. 2565
จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนฯ ในภาพรวม และ สพน. ปรับปรุงร่างแผนฯ ตามความคิดเห็นที่ได้รับจากที่ประชุม

4

ส.ค. 2565
จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนฯ ในภาพรวมทั้ง 6 ภาค

5

ปลายปี 2565
เสนอร่างแผนฯ ต่อ อ.ก.บ.ภ. ภาคเหนือ และ ก.บ.ภ. ต่อไป

6

Northern Direction 2566-2570

เป็น “ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ”

ตามแนวคิด เศรษฐกิจสร้างสรรค์

สานสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ สุขภาวะดี วิถีชีวิตยั่งยืน

N Direction : Creative-Connect-Clean-Care

Creative

Hi-Value Added

NEC – Creative LANNA
: เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง

- **Products & Services**
  - Crafts/Art & Design/Digital content
  - : Healthcare/Tourism/Gastronomy
- **Cities & Spaces**
- **Creative Ecosystem**
  - Digital Infra/Incentive/Landscape /Events

- **Economic Corridors**
  - EEC : Science Park/ R&D/...
  - NeEC : Bio Industry
  - SEC : Tourism
- **Subregion**
  - GMS/ AEC/ BIMSTEC
- **Creative Cities**
- **Digital & Creative People**

N

Direction

4C

Connect

Hi-Opportunity

Clean

Hi-Sustainable

NEW Normal

- **Clean Air**
- **Clean Food**
  - Organic/ Smart Farm
- **Clean Cities**
- **Clean Environment**
  - Forest / Water/ Soil
- **Clean Energy**
  - Bio Gas/ Bio Mass

Care

- คุณภาพชีวิต : คนยากจน / Active Aging
- ฝีมือแรงงาน : Reskill/ Upskill/ Creative skill/ Digital skill

แนวคิดการพัฒนาภาคเหนือและเป้าหมายในภาพรวม

Creative

พัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง
โดยการสร้างระบบนิเวศ เมือง และพื้นที่
สร้างสรรค์ ตลอดจนสามารถพัฒนา
สู่การเป็นสินค้าและบริการสร้างสรรค์

Clean

พัฒนาตามแนววิถีใหม่ (New Normal)
บนฐานการเติบโตอย่างยั่งยืน
ของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
การดูแลความสะอาดของเมือง
และการใช้พลังงานสะอาด

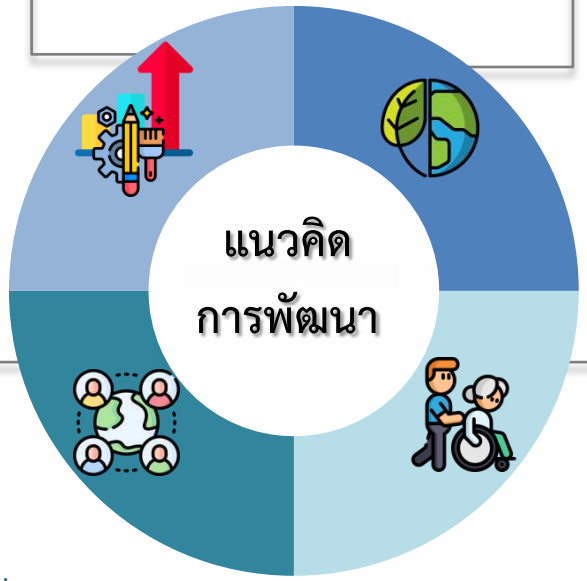

Connect

สร้างโอกาสในการเชื่อมโยงเศรษฐกิจภายใน
ประเทศและกับอนุภูมิภาค ทั้งในส่วนของ
ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน
เมืองสร้างสรรค์ และกลุ่มผู้คนสร้างสรรค์

Care

ให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่องกับการดูแล
ผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสในสังคม
และพัฒนาศักยภาพแรงงาน

เป้าหมายการพัฒนาในภาพรวม

อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
ของภาคเหนือขยายตัวเพิ่มขึ้น

สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค
ในการกระจายรายได้ของภาคเหนือลดลง

ดัชนีความก้าวหน้าของคน
ในภาคเหนือเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนาภาคเหนือ

1 สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (NEC-Creative LANNA) ในพื้นที่จังหวัด เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง โดย

1) พัฒนา Creative Ecosystem อาทิ โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก
2) พัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ โดยระยะแรกมุ่งเน้นกลุ่มศิลปะต้นฉบับเชิงสร้างสรรค์
3) สร้างแบรนด์ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ และการสร้างการรับรู้
4) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

3 พัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืนเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง โดย

1) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานเกษตรปลอดภัย
2) ส่งเสริมการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมและภูมิปัญญามาใช้ในกระบวนการผลิตและการแปรรูป
3) พัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพตลอดห่วงโซ่คุณค่าในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง

2 ยกระดับการท่องเที่ยวและบริการที่มีศักยภาพของภาคให้มีคุณภาพและกระจายประโยชน์สู่ชุมชน โดย

1) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและบริการด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ มีความหลากหลาย และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้อย่างยั่งยืน
2) พัฒนาปัจจัยสนับสนุนการบริการด้านการท่องเที่ยว
3) พัฒนาชุมชนท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและมีความเข้มแข็งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากของภาคเหนืออย่างยั่งยืน

4 เสริมศักยภาพของเมือง พื้นที่เศรษฐกิจชายแดน และระบบโครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์สำคัญของภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและเอื้อต่อการอยู่อาศัย โดย

1) พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ของภาคเหนือ
2) พัฒนาศักยภาพของเมืองทั้งเมืองหลัก เมืองรองและเมืองชายแดน
3) สนับสนุนการขับเคลื่อนเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนของภาค

5 พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ (Active Aging) และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน โดย

1) แก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิต
2) พัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ
3) พัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน

6 บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และป้องกันแก้ไขปัญหาหมอกควันอย่างยั่งยืน โดย

1) บริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้และระบบนิเวศอย่างสมดุล
2) พัฒนาการบริหารจัดการน้ำ
3) แก้ไขปัญหาหมอกควัน
4) พัฒนาระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชน
5) เตรียมความพร้อมเพื่อรองรับกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ

แนวทางการพัฒนาที่ 1

สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (NEC-Creative LANNA) ในจังหวัด เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาคและฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ

พัฒนา Creative Ecosystem

ปรับภูมิทัศน์และสถาปัตยกรรมเมือง
พัฒนาย่านสร้างสรรค์ เพิ่ม Creative Space
พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสนับสนุนปัจจัย
ที่เอื้อต่อการลงทุนของภาคเอกชน

พัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์

ให้ความสำคัญกับกลุ่มอุตสาหกรรมที่เป็นกลุ่มศิลปะต้นฉบับ
เชิงสร้างสรรค์ โดยการสร้างมูลค่าเพิ่มและ
อัตลักษณ์ของผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญา วัฒนธรรม
และการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ทั้งระบบ

สร้างแบรนด์ส่งเสริมการตลาด ประชาสัมพันธ์ และการสร้างการรับรู้

สนับสนุนการจัดงานเทศกาลสร้างสรรค์ระดับนานาชาติ
เพื่อสร้างจุดขายของพื้นที่ ส่งเสริมช่องทางการขาย
และเข้าร่วมเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ต่างประเทศ

พัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยใช้ความองค์ความรู้และความคิดสร้างสรรค์เป็นฐานการขับเคลื่อน

ผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีความคิดสร้างสรรค์ เพิ่มทักษะแรงงาน
ด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในการผลิตและต่อยอดงานวิจัย
ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ยุคใหม่
สนับสนุนองค์ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรม
รวมทั้งการพัฒนา Big Data เพื่อนำสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

แนวทางการพัฒนาที่ 2

ยกระดับการท่องเที่ยวและบริการที่มีศักยภาพของภาคให้มีคุณภาพและกระจายประโยชน์สู่ชุมชน

พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและบริการด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ มีความหลากหลาย และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้อย่างยั่งยืน

โดยเน้นกลุ่มท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ ยกระดับแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย รวมทั้งสนับสนุนบริการด้านสุขภาพ

พัฒนาปัจจัยสนับสนุนการบริการด้านการท่องเที่ยว

พัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวและกำหนดกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เหมาะสม พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสนับสนุนการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการยกระดับคุณภาพการให้บริการ

พัฒนาชุมชนท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและมีความเข้มแข็งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากของภาคเหนืออย่างยั่งยืน

พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนให้มีคุณภาพมาตรฐานตามแนววิถีใหม่ และให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวทั้งระบบ

แนวทางการพัฒนาที่ 3

พัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง

ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานเกษตรปลอดภัย

ต่อยอดสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ทั้งระดับชุมชนและมาตรฐานสากล สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน รวมทั้งสนับสนุนการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายเกษตรกร

ส่งเสริมการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมและภูมิปัญญามาใช้ในกระบวนการผลิตและการแปรรูป

สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาทางการเกษตรทั้งระบบ ส่งเสริมแนวคิด Food Valley โดยพัฒนาองค์ความรู้เกษตรกรและผู้ประกอบการ และพัฒนาศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะ

พัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพตลอดห่วงโซ่คุณค่าในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง

เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมฐานชีวภาพของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมชีวภาพ รวมทั้งสร้างการรับรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ชีวภาพเพื่อส่งเสริมการตลาด

แนวทางการพัฒนาภาคเหนือ (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาที่ 4

เสริมศักยภาพของเมือง พื้นที่เศรษฐกิจชายแดน และระบบโครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์สำคัญของภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและเอื้อต่อการอยู่อาศัย

พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ของภาคเหนือ

พัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนาดใหญ่ เพื่อเชื่อมโยงการเดินทางทั้งภายในและระหว่างประเทศ อำนวยความสะดวกด้านการค้าการลงทุน และลดต้นทุนการขนส่งสินค้าและวัตถุดิบ

พัฒนาศักยภาพของเมืองทั้งเมืองหลัก เมืองรอง และเมืองชายแดน

พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและวางผังเมืองที่เหมาะสม พัฒนาเครือข่ายสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพสูงและพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน

สนับสนุนการขับเคลื่อนเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนของภาค

พัฒนาโครงข่ายเส้นทางและระบบขนส่งย่อยที่เชื่อมต่อกับระบบหลักของประเทศตามแนวระเบียงเศรษฐกิจและอนุภูมิภาค

แนวทางการพัฒนาที่ 5

พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ (Active Aging) และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน

แก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิต

ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก พัฒนาทักษะด้านอาชีพแก่คนยากจนให้ตรงกลุ่มเป้าหมายและส่งเสริมการเข้าถึงบริการภาครัฐ

พัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ (Active Aging)

พัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ ส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำตามศักยภาพของผู้สูงอายุ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสนับสนุนการใช้ภูมิปัญญาของผู้สูงอายุในการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชน

พัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน

Upskill และ Reskill เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่

แนวทางการพัฒนาที่ 6
บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และป้องกันแก้ไขปัญหาหมอกควันอย่างยั่งยืน

บริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้และระบบนิเวศอย่างสมดุล
ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมตามบริบทของพื้นที่ ป้องกันแก้ไขการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่า ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน/สร้างเครือข่ายประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึกถึงความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้

พัฒนาการบริหารจัดการน้ำ
พัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำในพื้นที่ตามความเหมาะสมทางภูมิสังคม เพื่อให้เกิดความสมดุลทั้งในด้านการจัดหาและการใช้น้ำ เชื่อมโยงแหล่งน้ำระดับต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพในการกระจายน้ำอย่างทั่วถึง และอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์แหล่งน้ำอย่างยั่งยืน รวมทั้งการป้องกันปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง

แก้ไขปัญหาหมอกควัน
สนับสนุนการประยุกต์ใช้วิธีการด้วยรูปแบบที่เกิดผลสำเร็จมาแล้วในหลายพื้นที่ และปรับให้เหมาะสมกับวิถีชีวิตของชุมชน เน้นการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาจากทุกภาคส่วน และบังคับใช้ข้อกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเข้มงวด

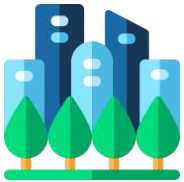

พัฒนาระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชน
จัดให้มีระบบกำจัดขยะและน้ำเสียด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม สร้างความเข้าใจและความตระหนักรู้ให้กับประชาชน และใช้มาตรการจูงใจควบคู่กับมาตรการทางกฎหมายให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

เตรียมความพร้อมเพื่อรองรับกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ
สนับสนุนองค์ความรู้การจัดการภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบฐานข้อมูล ส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการจัดการภัยพิบัติ และพัฒนาองค์ความรู้และเครื่องมือในการบริหารจัดการเพื่อรองรับกับความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กรอบการบรรยาย

1. นโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการจัดทำแผนจังหวัดและกลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2566 – 2570
2. ร่างกรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2566 – 2570
3. ข้อมูลเพื่อการพัฒนา / ตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

“ข้อมูล” เป็นองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการวางแผนการพัฒนาเชิงพื้นที่

สะท้อนผลการพัฒนาตามแผน → ประเมินผล

- ข้อมูลเพื่อการพัฒนาบทวิเคราะห์ → แสดงข้อเท็จจริงในพื้นที่
- SWOT → วิเคราะห์สถานการณ์ด้านต่างๆ สะท้อนศักยภาพ ปัญหา และแนวโน้มการพัฒนา
- กำหนดเป้าหมายการพัฒนา
- ตัวชี้วัดความสำเร็จ → กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ
- กำหนดประเด็นการพัฒนา
- เป้าหมายและตัวชี้วัด → กำหนดเป้าหมาย/ตัวชี้วัด
- กำหนดลำดับความสำคัญ
- แนวทางการพัฒนา
- แผนงาน/โครงการสำคัญ

ความหมายของสถิติ ข้อมูล และข่าวสาร

1. **สถิติ** (Statistics) หมายถึง
   - ตัวเลขที่ใช้บรรยายเหตุการณ์หรือข้อเท็จจริง (facts) ของเรื่องต่างๆ ที่เราต้องการศึกษา เช่น สถิติจำนวนผู้ป่วย สถิติจำนวนคนเกิด สถิติจำนวนคนตาย เป็นต้น
   - ค่าที่คำนวณขึ้นมาจากตัวอย่าง เพื่อแสดงถึงคุณลักษณะบางอย่างของข้อมูลชุดนั้น โดยทั่วไปจะนำค่าสถิติไปใช้ในการประมาณค่าพารามิเตอร์ ตัวอย่างเช่น ถ้าเราสนใจรายได้เฉลี่ยของคนในหมู่บ้าน แล้วเราสามารถนำรายได้ของทุกคนมา รวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ยของรายได้ ค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้นี้ถือว่าเป็นค่าพารามิเตอร์ แต่ถ้าเราสุ่มตัวอย่างคนในหมู่บ้านมาจำนวนหนึ่งแล้วคำนวณรายได้เฉลี่ย ค่าเฉลี่ยที่ได้นี้จะเป็นค่าสถิติ
2. **ข้อมูล** (data) หมายถึง ข้อเท็จจริง (facts) ที่เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ซึ่งอาจเป็นข้อเท็จจริงที่เป็นตัวเลข เช่น จำนวนผู้ป่วยที่ติดเชื้อ HIV ในหมู่บ้าน ราคาของพืชผักและผลไม้ต่างๆ ในหมู่บ้าน เป็นต้น หรืออาจเป็นข้อเท็จจริงที่ไม่ใช่ตัวเลข เช่น การศึกษา หรือ อาชีพของคนในหมู่บ้าน เป็นต้น
3. **สารสนเทศหรือข่าวสาร** (Information) หมายถึง ผลลัพธ์จากการนำเอาข้อมูลที่สังเกตและบันทึกไว้มาทำการจัดการข้อมูล ประมวลผล เชื่อมโยงความสัมพันธ์ และแปลความหมาย แล้วเลือกนำเสนอขึ้นเป็นสารสนเทศหรือข้อความรู้เพื่อใช้เป็นพื้นฐานสำหรับตัดสินใจปฏิบัติการต่างๆ

Source : http://service.nso.go.th/nso/knowledge/estat/esta1_1.html

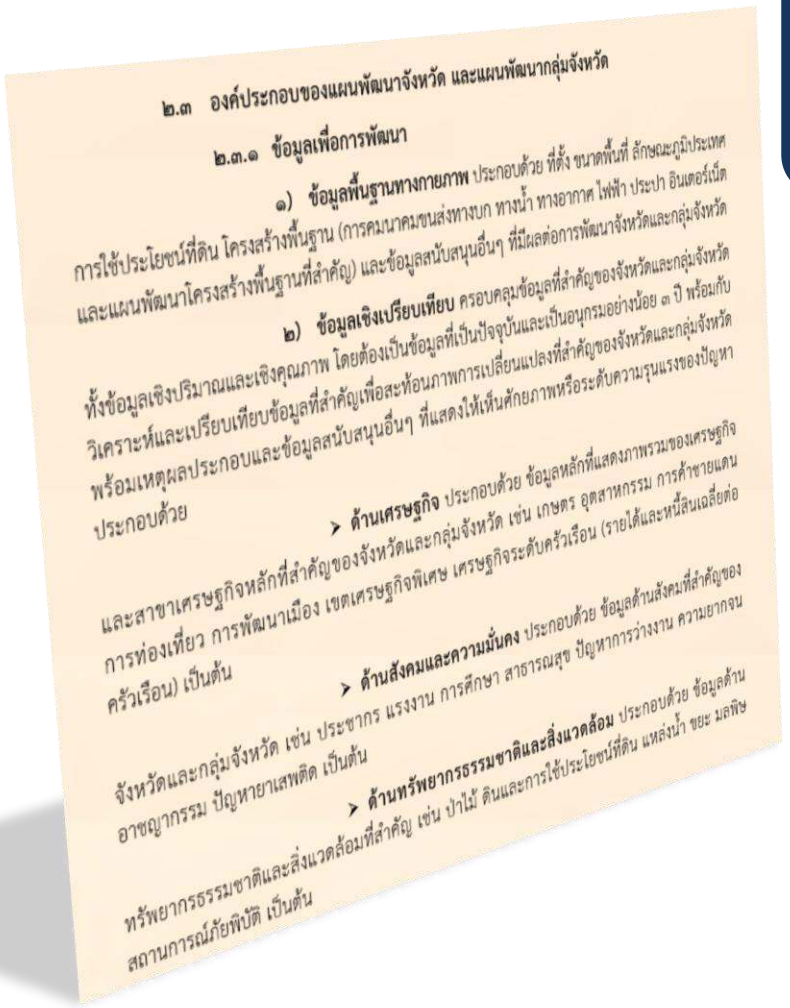

๒.๓ องค์ประกอบของแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

๒.๓.๑ ข้อมูลเพื่อการพัฒนา

๑) **ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ** ประกอบด้วย ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่ ลักษณะภูมิประเทศ การใช้ประโยชน์ที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน (การคมนาคมขนส่งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ ไฟฟ้า ประปา อินเตอร์เน็ต และแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ) และข้อมูลสนับสนุนอื่นๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๒) **ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ** ครอบคลุมข้อมูลที่สำคัญของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยต้องเป็นข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและเป็นอนุกรมอย่างน้อย ๓ ปี พร้อมกับวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูลที่สำคัญเพื่อสะท้อนภาพการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด พร้อมเหตุผลประกอบและข้อมูลสนับสนุนอื่นๆ ที่แสดงให้เห็นศักยภาพหรือระดับความรุนแรงของปัญหา ประกอบด้วย

- **ด้านเศรษฐกิจ** ประกอบด้วย ข้อมูลหลักที่แสดงภาพรวมของเศรษฐกิจและสาขาเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เช่น เกษตร อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว การพัฒนาเมือง เขตเศรษฐกิจพิเศษ เศรษฐกิจระดับครัวเรือน (รายได้และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน) เป็นต้น
- **ด้านสังคมและความมั่นคง** ประกอบด้วย ข้อมูลด้านสังคมที่สำคัญของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เช่น ประชากร แรงงาน การศึกษา สาธารณสุข ปัญหาการว่างงาน ความยากจน อาชญากรรม ปัญหายาเสพติด เป็นต้น
- **ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** ประกอบด้วย ข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ เช่น ป่าไม้ ดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน แหล่งน้ำ ขยะ มลพิษ สถานการณ์ภัยพิบัติ เป็นต้น

หลักเกณฑ์การจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ ภายใต้กลไก ก.บ.ภ. ได้กำหนดองค์ประกอบการจัดทำแผนว่า จะต้องมี “ข้อมูลเพื่อการพัฒนา” ที่สำคัญ

- **ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ** อาทิ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่ ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ การใช้ประโยชน์ที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน (การคมนาคมทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ ไฟฟ้า ประปา อินเตอร์เน็ตฯ)
- **ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ :** มีทั้งเชิงปริมาณ+คุณภาพ เป็นข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน และเป็นอนุกรมอย่างน้อย 3 ปี
  - **เศรษฐกิจ** อาทิ ภาพรวมเศรษฐกิจ สาขาเศรษฐกิจหลัก เช่น เกษตร อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว การค้าชายแดน การพัฒนาเมือง เขตเศรษฐกิจพิเศษ เศรษฐกิจระดับครัวเรือน (รายได้-หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน) เป็นต้น
  - **สังคม-ความมั่นคง** อาทิ ประชากร แรงงาน การศึกษา สาธารณสุข ปัญหาการว่างงาน ความยากจน อาชญากรรม ปัญหายาเสพติด
  - **ทรัพยากรธรรมชาติ-สิ่งแวดล้อม** อาทิ ป่าไม้ แหล่งน้ำ สภาพดิน ขยะมูลฝอย มลพิษ สถานการณ์ภัยพิบัติ

วิเคราะห์สถานการณ์จากข้อมูลย้อนหลัง ถึงปัจจุบัน เพื่อดูแนวโน้มในอนาคต = จะต้องมีการจัดเก็บอย่างต่อเนื่อง และเป็นปัจจุบันมากที่สุด เพื่อวางแผนได้อย่างแม่นยำมากขึ้น

การวางแผนพัฒนาระดับพื้นที่ พิจารณาขอบเขตของ “พื้นที่” เป็นตัวตั้ง โครงสร้างการจัดทำ/รวบรวมข้อมูลสถิติ จึงสัมพันธ์กับระดับของขอบเขตพื้นที่ รวมถึงบริบทของประเด็นการพัฒนาพื้นที่

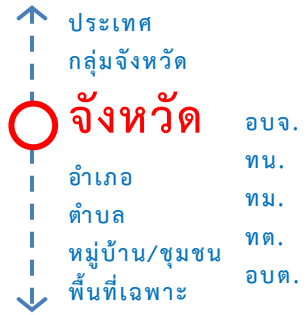

1. **ข้อมูลสถิติในภาพรวม** : ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) จำนวนและโครงสร้างประชากรจังหวัด

2. **ข้อมูลสถิติตามสาขา/ประเด็นการพัฒนา** ตัวอย่างเช่น

	เกษตร	การจัดการไฟป่าและหมอกควัน	ท่องเที่ยว	คุณภาพชีวิต
ใช้อยู่	• GPP ภาคการเกษตร /การขยายตัว / โครงสร้างภาคการเกษตร • พืชเศรษฐกิจ • ประสิทธิภาพการผลิต • มูลค่าผลผลิตต่อไร่ • การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร • พื้นที่ชลประทาน แหล่งน้ำ • พื้นที่แปลงเกษตรอินทรีย์ • ปศุสัตว์	• พื้นที่ป่าไม้ พื้นที่เสียหายจากไฟป่า • Hotspot • จำนวนวันที่การเกิดไฟป่า • ค่า $PM_{2.5}$ PM_{10} • การกระจายสถานีวัดฝุ่นละออง • จำนวนวันที่มีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก เฉลี่ย 24 ชม เกินมาตรฐาน	• จำนวนนักท่องเที่ยว ไทย-ตปท. • รายได้จากการท่องเที่ยว • อัตราการเข้าพักเฉลี่ย • ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว • แหล่งท่องเที่ยวประเภทต่างๆ	• โครงสร้างประชากร สัดส่วนผู้สูงอายุ อัตราการพึ่งพิง ประชากรเมือง • ปีการศึกษาเฉลี่ย ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา • ระดับการศึกษาของแรงงาน กำลังแรงงาน สัดส่วนผู้ประกันตน • จำนวนสถานพยาบาล สัดส่วนแพทย์ต่อประชากร อัตราการเจ็บป่วย • สัดส่วนคนจน คดี ปริมาณขยะ มลพิษ

ควรมี	• ประสิทธิภาพการผลิต รายอำเภอ/ตำบล
	• ตลาด ใน-นอกพื้นที่ / ส่งเป็นวัตถุดิบเข้าโรงงานแปรรูป / ส่งออก
	• ความเสียหายของผลผลิต : ปัญหาโรคแมลง ภัยพิบัติ
		• พื้นที่ป่าไม้ มีความถี่ในการจัดเก็บแบบ ground survey เช่น ทุก 3 ปี
		• ความรุนแรงของปัญหา เช่น เกิดไฟป่าในป่าโปร่ง ป่าพรุ ป่าที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ
		• กลุ่มเครือข่ายแนวกันไฟ มีทุกพื้นที่
		• พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจเชิงเดี่ยวบนพื้นที่สูง เช่น ข้าวโพด
			• จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้ในแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่างๆ เช่น แหล่งท่องเที่ยวชุมชน แหล่งท่องเที่ยวชายทะเล โบราณสถาน สร้างสรรค์ ฯ
			• แหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่ผ่านเกณฑ์ /ไม่ผ่านเกณฑ์
			• ธุรกิจบริการที่เกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยว เช่น รถเช่า ร้านขายของ
				• ประชากรแฝง
				• จำนวน-อัตรานักเรียนออกกลางคัน
				• ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส/ผู้สูงอายุ
				  • จำนวนและอัตราเข้าสู่ตลาดแรงงาน
				  • จำนวนที่อาศัยอยู่ตามลำพัง
				• สัดส่วนผู้สูงอายุที่เข้าถึงบริการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care)

ควรให้ความสำคัญกับการจัดเก็บข้อมูลสถิติในระดับพื้นที่ย่อย เพื่อชี้พื้นที่เป้าหมาย/ลำดับความสำคัญของพื้นที่

จัดเก็บอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยทุกปี เพื่อสะท้อนศักยภาพ ปัญหาและแนวโน้ม หรือเป็นข้อมูลสถิติสนับสนุนการวิเคราะห์เชิงลึกที่จะกำหนดประเด็นการพัฒนาได้ชัดเจน ตรงประเด็น

มติ ครม. 30 ก.ย. 58
มติ ก.น.จ. ครั้งที่ 3/2558 (24 ก.ค. 58)
เห็นชอบให้ใช้เป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของ
หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและ
กลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ 2560

(สิงหาคม 2558)

(สิงหาคม 2559)

(ธันวาคม 2561)

ตัวชี้วัดการพัฒนา
ระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
(ระดับจังหวัด 24 ตัวชี้วัด
ระดับกลุ่มจังหวัด 14 ตัวชี้วัด)

(พฤษภาคม 2564)

สศช.ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลตัวชี้วัดอย่างต่อเนื่อง

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

LOCALIZING THE SDGs

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
5 มิติ / 17 เป้าหมาย / 247 ตัวชี้วัด

SDGs ในระดับพื้นที่

ตัวชี้วัดการพัฒนา
ระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
ชุดใหม่
(ระดับจังหวัด 5 มิติ 32 ตัวชี้วัด
ระดับกลุ่มจังหวัด 2 มิติ 15 ตัวชี้วัด)

SDGs

Sustainable Development Goals
เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
5 มิติ 17 เป้าหมาย 169 เป้าประสงค์ 247 ตัวชี้วัด

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
5 มิติ / 17 เป้าหมาย / 247 ตัวชี้วัด

LOCALIZING THE SDGs

SDGs ในระดับพื้นที่

ตัวชี้วัดการพัฒนา
ระดับจังหวัด
ชุดใหม่
(ระดับจังหวัด 5 มิติ 32 ตัวชี้วัด)

+ HAI

Human Achievement Index
ดัชนีความก้าวหน้าของคน
8 ด้าน 32 ตัวชี้วัด

People
การพัฒนาคน 1

1. ร้อยละของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน
2. ร้อยละของทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์*
3. ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยที่เป็นผู้ป่วยใน*
4. อัตราส่วนประชากรต่อแพทย์
5. อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา
6. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทย อายุ 15-59 ปี
7. ค่าเฉลี่ยคะแนน O-net มัธยมศึกษาตอนปลาย*

Prosperity
2 เศรษฐกิจ-ความมั่งคั่ง

1. อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัด
2. อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด
3. อัตราการว่างงาน
4. อัตราส่วนหนี้เฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน
5. ผลิตภาพแรงงาน
6. สัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคครัวเรือนต่อประชากร
7. สัดส่วนปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงในภาคอุตสาหกรรมต่อ GPP ภาคอุตสาหกรรม
8. ร้อยละผู้อยู่ในระบบประกันสังคมต่อกำลังแรงงาน
9. ร้อยละของครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง
10. ร้อยละของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี*
11. สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้

Planet
สิ่งแวดล้อม 3

1. อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัด
2. สัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้องต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้น
3. ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา
4. ร้อยละของประชากรที่ประสบอุทกภัย*
5. ร้อยละของประชากรที่ประสบภัยแล้ง*

Peace
4 สันติภาพ-ยุติธรรม

1. การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์*
2. จำนวนของประชากรในเรือนจำ*
3. จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจ*
4. อัตราการฆ่าตัวตาย*
5. จำนวนผู้ถูกกักขังที่รอการพิพากษาในสัดส่วนของประชากรในเรือนจำ*

Partnership
หุ้นส่วนการพัฒนา 5

1. ร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเตอร์เน็ต
2. ร้อยละของภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บได้ต่อรายได้รวมที่ไม่รวมเงินอุดหนุนและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ
3. ความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัด
4. สัดส่วนองค์กรชุมชนต่อประชากรแสนคน

หมายเหตุ * ตัวชี้วัดที่ปรับเพิ่มจากตัวชี้วัดชุดเดิม

ตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัด (5 มิติ 32 ตัวชี้วัด)

1. ร้อยละของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน
2. ร้อยละของทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์*
3. ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยที่เป็นผู้ป่วยใน*
4. อัตราส่วนประชากรต่อแพทย์
5. อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา
6. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทย อายุ 15-59 ปี
7. ค่าเฉลี่ยคะแนน O-net มัธยมศึกษาตอนปลาย*

1. อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัด
2. อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด
3. อัตราการว่างงาน
4. อัตราส่วนหนี้เฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน
5. ผลิตภาพแรงงาน
6. สัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคครัวเรือนต่อประชากร
7. สัดส่วนปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงในภาคอุตสาหกรรมต่อ GPP ภาคอุตสาหกรรม
8. ร้อยละผู้อยู่ในระบบประกันสังคมต่อกำลังแรงงาน
9. ร้อยละของครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง
10. ร้อยละของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี*
11. สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้

1. อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัด
2. สัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้องต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้น
3. ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา
4. ร้อยละของประชากรที่ประสบอุทกภัย*
5. ร้อยละของประชากรที่ประสบภัยแล้ง*

1. การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์*
2. จำนวนของประชากรในเรือนจำ*
3. จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจ*
4. อัตราการฆ่าตัวตาย*
5. จำนวนผู้ถูกกักขังที่รอการพิพากษาในสัดส่วนของประชากรในเรือนจำ*

1. ร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเตอร์เน็ต
2. ร้อยละของภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บได้ต่อรายได้รวมที่ไม่รวมเงินอุดหนุนและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ
3. ความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัด
4. สัดส่วนองค์กรชุมชนต่อประชากรแสนคน

หมายเหตุ * ตัวชี้วัดที่**ปรับเพิ่ม**จากตัวชี้วัดชุดเดิม

ตัวชี้วัดการพัฒนาระดับกลุ่มจังหวัด
(2 มิติ 15 ตัวชี้วัด)

มิติด้านเศรษฐกิจ (Growth & Competitiveness)

1. อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (ร้อยละ)/
2. อัตราการขยายตัวภาคเกษตร (ร้อยละ)/
3. อัตราการขยายตัวภาคอุตสาหกรรม (ร้อยละ)/
4. อัตราการขยายตัวภาคบริการ (ร้อยละ)/
5. มูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดเฉลี่ยต่อหัว (บาท/คน)/
6. **สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้กลุ่มจังหวัด***
7. ผลิตภาพแรงงาน (บาท/คน)/
8. อัตราการขยายตัวผลิตภาพแรงงาน (ร้อยละ)/
9. อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)/
10. รายได้การท่องเที่ยว (ล้านบาท)/
11. อัตราการขยายตัวรายได้ท่องเที่ยว (ร้อยละ)/

มิติด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (Inclusive & Green Growth)

1. ร้อยละประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (ร้อยละ)/
2. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทย อายุ 15-59 ปี (ปี)/
3. ร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเตอร์เน็ต (ร้อยละ)/
4. **สัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้องต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้น (ร้อยละ)***

หมายเหตุ * ตัวชี้วัดที่ปรับเพิ่มจากตัวชี้วัดชุดเดิม

เอกสารตัวชี้วัดการพัฒนา
ระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
ชุดใหม่ (กรกฎาคม 2564)

ตัวชี้วัดของดัชนีวัดความก้าวหน้าของคน (HAI) ที่นำมาใช้ ---- 16 ตัวชี้วัด

ช่วงปีของข้อมูลที่จัดทำตัวชี้วัด

ฉบับ สิงหาคม 2558
ช่วงปี 2556 - 2557

ฉบับ สิงหาคม 2559
ช่วงปี 2556 - 2558

ฉบับ ธันวาคม 2561
ช่วงปี 2557 - 2560

ฉบับ พฤษภาคม 2564
ช่วงปี 2559 - 2561

ฉบับ กรกฎาคม 2564
ช่วงปี 2558 - 2562

(1)	**มิติการพัฒนาคน (People)**	
	(1.1) ร้อยละของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (ร้อยละ)	1
	(1.2) ร้อยละของทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ (ร้อยละทารกเกิดมีชีพ)	2
	(1.3) ร้อยละของประชากรที่เจ็บป่วยที่เป็นผู้ป่วยใน (ร้อยละ)	3
	(1.4) อัตราส่วนประชากรต่อแพทย์ (คน/แพทย์)	4
	(1.5) อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา (ร้อยละ)	5
	(1.6) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทย อายุ 15-39 ปี (ปี)	6
(2)	**มิติเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity)**	
	(2.3) อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	7
	(2.8) ร้อยละผู้อยู่ในระบบประกันสังคมต่อกำลังแรงงาน (ร้อยละ)	8
	(2.9) ร้อยละของครัวเรือนที่มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง (ร้อยละ)	9
	(2.10) ร้อยละของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี (ร้อยละ)	10
	(2.11) สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้	11
(3)	**มิติสิ่งแวดล้อม (Planet)**	
	(3.4) ร้อยละของประชากรที่ประสบอุทกภัย (ร้อยละ)	12
	(3.5) ร้อยละของประชากรที่ประสบภัยแล้ง (ร้อยละ)	13
(4)	**มิติสันติภาพและยุติธรรม (Peace)**	
	(4.1) การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ (ต่อแสนคน)	14
(5)	**มิติความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership)**	
	(5.1) ร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเตอร์เน็ต (ร้อยละ)	15
	(5.4) สัดส่วนองค์กรชุมชนต่อประชากรแสนคน (แห่ง/แสนคน)	16

ภาพรวมตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ปี 2562

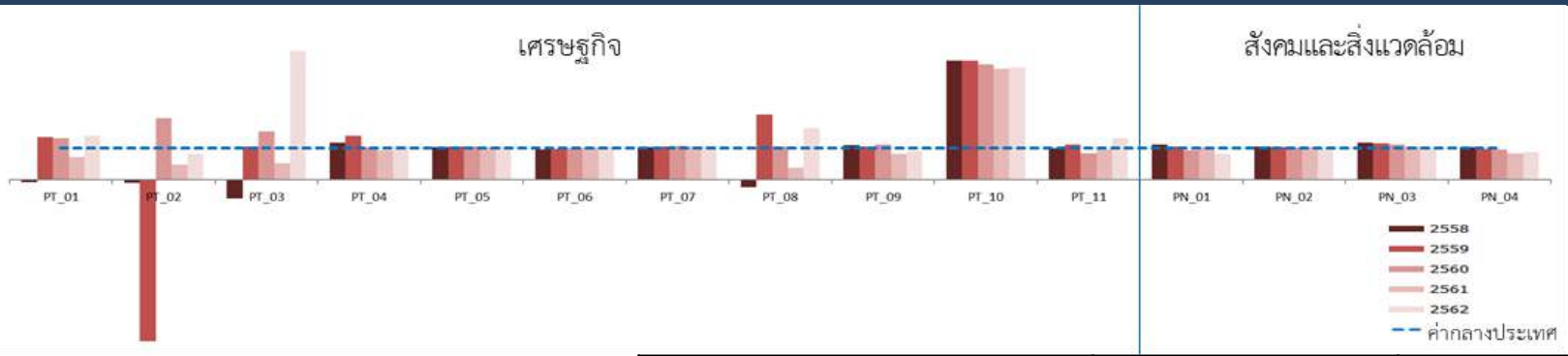

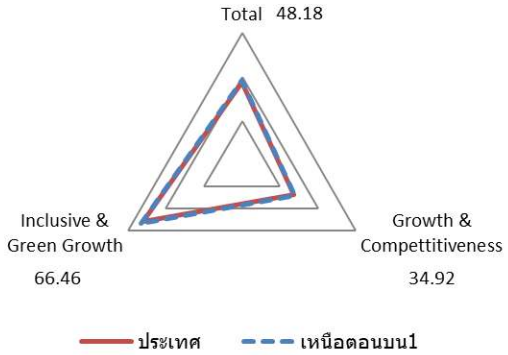

มิติการพัฒนา	ค่ากลางประเทศ			กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1		
	2560	2561	2562	2560	2561	2562
ภาพรวม	44.51	47.02	47.14	48.29	46.53	48.18
ด้านเศรษฐกิจ (Growth & Competitiveness)	37.82	37.45	33.83	40.00	36.79	34.92
ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (Inclusive & Green Growth)	54.88	56.01	64.90	58.29	58.85	66.46

หมายเหตุ : * ตัวชี้วัดที่มีการผกผันข้อมูล

** ตัวชี้วัดที่เป็นข้อมูลปีเว้นปี มีข้อมูลปี 2558 2560 2562

ตัวชี้วัด	ค่ากลางประเทศ			กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1		
	2560	2561	2562	2560	2561	2562
ด้านเศรษฐกิจ (Growth & Competitiveness)						
PC_GC_01 อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (ร้อยละ)	3.85	4.14	0.92	4.99	2.90	1.26
PC_GC_02 อัตราการขยายตัวภาคเกษตร (ร้อยละ)	4.95	5.77	-2.48	9.50	2.72	-2.96
PC_GC_03 อัตราการขยายตัวภาคอุตสาหกรรม (ร้อยละ)	2.20	3.24	0.37	3.31	1.66	1.49
PC_GC_04 อัตราการขยายตัวภาคบริการ (ร้อยละ)	4.12	3.68	2.31	4.20	3.43	2.44
PC_GC_05 มูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดเฉลี่ยต่อหัว (บาท/คน)	120,325	128,068	130,951	124,843	130,859	135,522
PC_GC_06 สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้กลุ่มจังหวัด*, **	0.426	0.418	0.414	0.421	0.417	0.420
PC_GC_07 ผลิตภาพแรงงาน (บาท/คน)	126,037	130,375	133,429	133,733	134,377	140,289
PC_GC_08 อัตราการขยายตัวผลิตภาพแรงงาน (ร้อยละ)	6.28	1.31	3.25	6.56	0.48	5.22
PC_GC_09 อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)*	1.09	0.96	0.94	1.20	0.78	0.86
PC_GC_10 รายได้การท่องเที่ยว (ล้านบาท)	30,293	34,295	34,881	108,983	118,691	122,008
PC_GC_11 อัตราการขยายตัวรายได้ท่องเที่ยว (ร้อยละ)	12.95	9.38	2.16	10.67	8.91	2.80
ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (Inclusive & Green Growth)						
PC_IGG_01 ร้อยละประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (ร้อยละ)*	8.96	12.80	7.73	8.28	13.14	6.29
PC_IGG_02 จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทยอายุ 15-59 ปี (ปี)	8.90	8.93	9.01	8.95	9.15	9.02
PC_IGG_03 ร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเตอร์เน็ต (ร้อยละ)	45.35	49.85	60.67	49.66	51.62	60.58
PC_IGG_04 ปริมาณขยะในกลุ่มจังหวัด (พันตัน)*	1,152	1,196	1,196	1,094	978	1,033

1 อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ปี 2562 (ร้อยละ)

อัตราการขยายตัวในปี 62 **เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.26 มากกว่าค่ากลางประเทศที่ขยายตัวร้อยละ 0.92** ในสาขาอุตสาหกรรม และบริการ

2 อัตราการขยายตัวภาคอุตสาหกรรม ปี 2562 (ร้อยละ)

อัตราการขยายตัวภาคอุตสาหกรรมปี 62 **เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.49 มากกว่าค่ากลางประเทศที่ขยายตัวร้อยละ 0.37** ในสาขาการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม และไฟฟ้าฯ

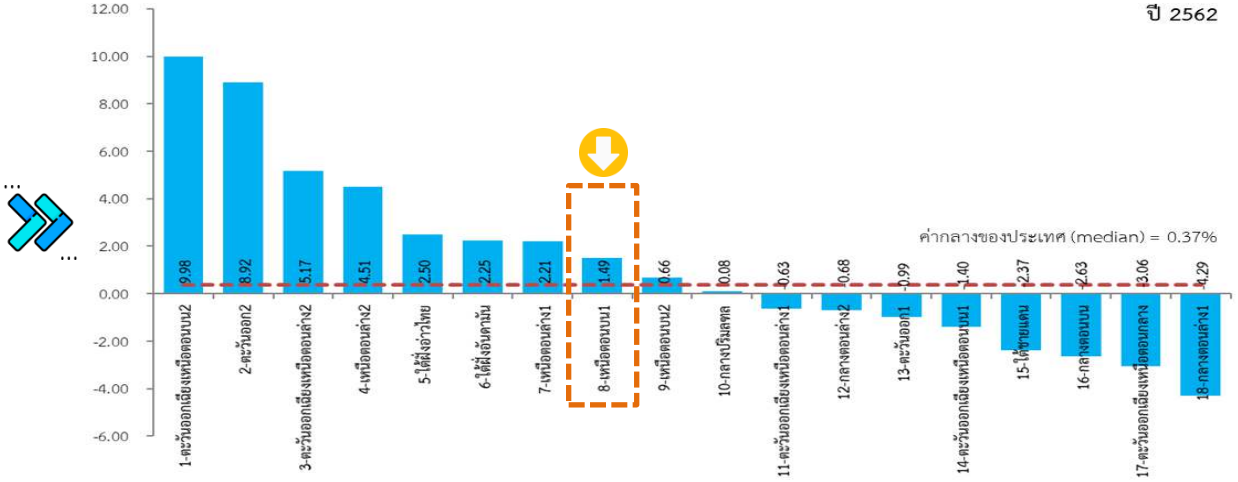

1 ประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน ปี 2562 (ร้อยละ)

2 ปริมาณขยะในกลุ่มจังหวัด ปี 2562 (พันตัน)

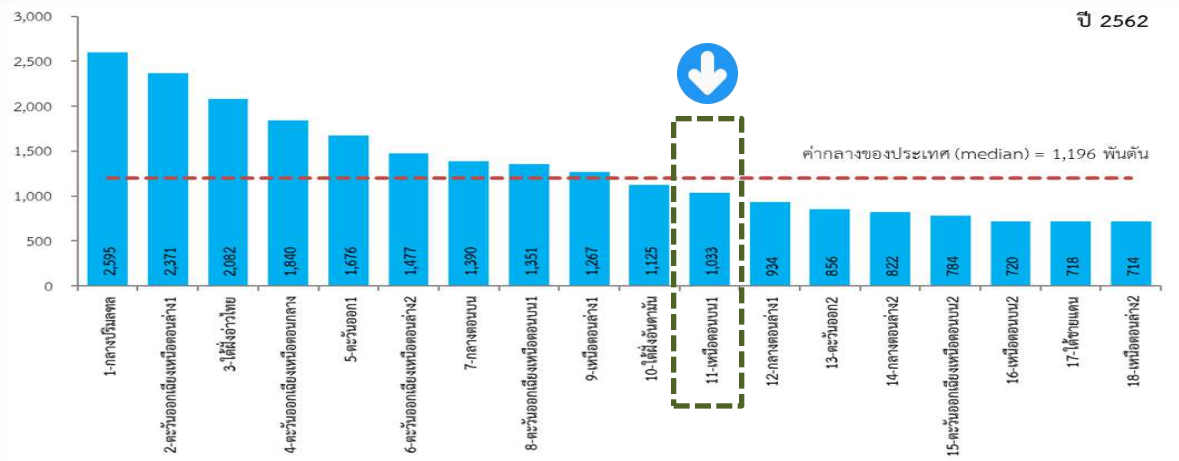

สำนักงานเลขานุการ ก.บ.ภ.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

962 ถ.กรุงเกษม เขตป้อมปราบฯ กทม. 10100

โทรศัพท์ 02-280-4085 ต่อ 6201 โทรสาร 02-281-6631

สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคเหนือ

ศูนย์ราชการจังหวัดเชียงใหม่

ถ.โชตนา ต.ช้างเผือก อ.เมือง เชียงใหม่ 50300

โทรศัพท์ 053 112 689 - 92 โทรสาร 053 112 693

www.nesdc.go.th > ก.บ.ภ.

back up

แผนพัฒนาภาคเหนือ

แนวทางที่ 1 สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (NEC-Creative LANNA) ในจังหวัด เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาคและฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ

เศรษฐกิจสร้างสรรค์ภาคเหนือแบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ประกอบด้วย 5 กลุ่ม 15 สาขา

1 **อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ (4 กลุ่ม 12 สาขา)** ขับเคลื่อนในแนวทางการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคเหนือ (Northern Economic Corridor NEC – Creative LANNA)

2 **อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง (1 กลุ่ม 3 สาขา)** ขับเคลื่อนในแนวทางการยกระดับท่องเที่ยวและบริการที่มีศักยภาพ

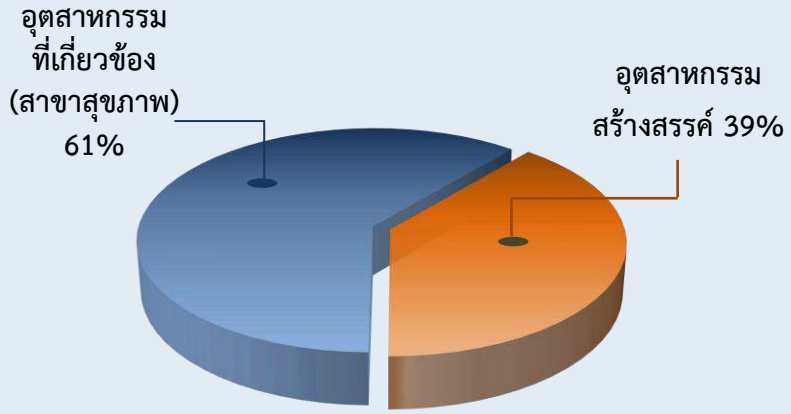

มูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

ปี 2563 ภาคเหนือมีมูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ **51,701.73 ล้านบาท**

ช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (ปี 2560- 2563) มีอัตราการ**ขยายตัวร้อยละ 3.66** และคิดเป็น**สัดส่วนต่อ GRP ร้อยละ 7.28**

อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง (สาขาสุขภาพ) **มีสัดส่วนมูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์สูงถึงร้อยละ 61** และที่เหลือร้อยละ 39 เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ใน 12 สาขา

อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ภาคเหนือ (4 กลุ่มอุตสาหกรรม 12 สาขาการผลิต)

มูลค่าอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ภาคเหนือ ปี 2559 – 2563

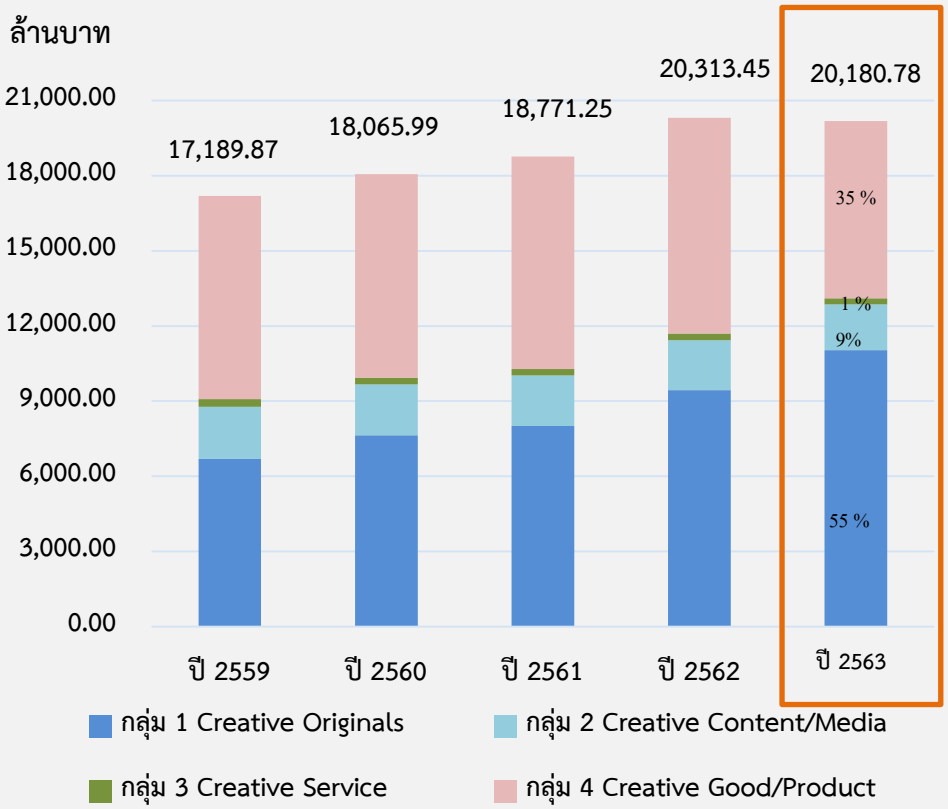

ปี 2563 ภาคเหนือมีมูลค่าอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ 20,180.78 ล้านบาท **หดตัวเล็กน้อยที่ร้อยละ 0.65**

กลุ่ม Creative Originals มีสัดส่วนมากที่สุด ร้อยละ 55 ส่วนใหญ่อยู่ในสาขางานฝีมือและหัตถกรรม

4 จังหวัดในพื้นที่ NEC มีมูลค่าอุตสาหกรรมสร้างสรรค์คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 49 ของภาคเหนือ และ**เชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนมูลค่าอุตสาหกรรมสูงที่สุดในพื้นที่ NEC**

สัดส่วนมูลค่าอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ภาคเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ในพื้นที่ NEC

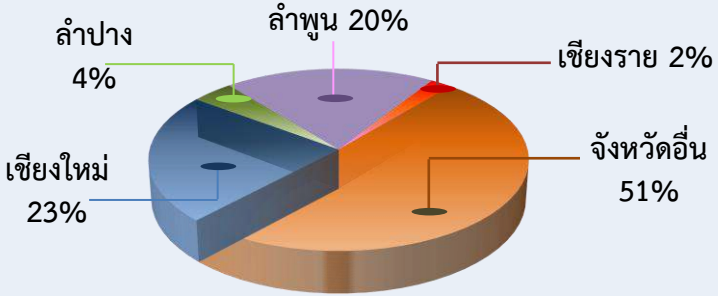

อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ในพื้นที่ NEC

สัดส่วนอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ในพื้นที่ NEC ในช่วงแผนฯ 12

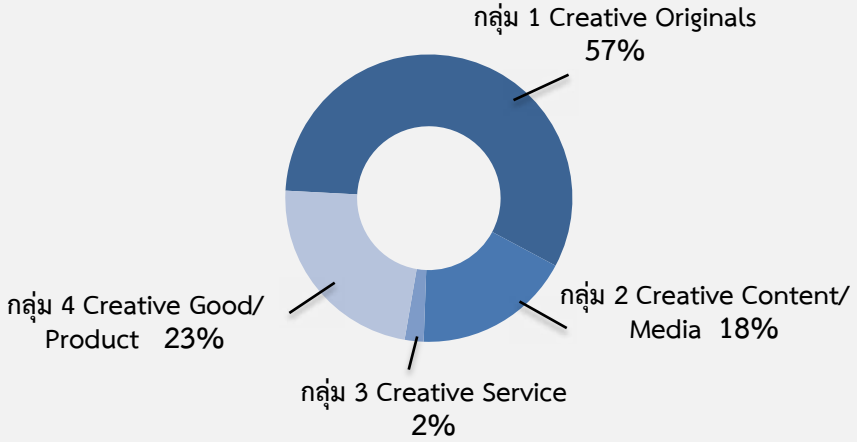

1. **กลุ่ม Creative Originals เป็นกลุ่มที่มีมูลค่าอุตสาหกรรมสร้างสรรค์สูงที่สุด ร้อยละ 57** ส่วนใหญ่อยู่ในสาขางานฝีมือและหัตถกรรม (ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ผลิตภัณฑ์ไม้ เฟอร์นิเจอร์ สิ่งทอ ฯลฯ) และสาขาศิลปะการแสดง
2. รองลงมาเป็น**กลุ่ม Creative Good ร้อยละ 23** ในสาขาแฟชั่น
3. **กลุ่ม Creative Content/Media และกลุ่ม Creative Service** ถึงแม้ว่าจะมีสัดส่วนรองลงมา แต่**มีอัตราการขยายตัวที่สูง ร้อยละ 12.13 และ 8.05** ตามลำดับ สอดรับกับพฤติกรรมของผู้บริโภค และ Supply Chain ที่เปลี่ยนแปลงไป มีการใช้เทคโนโลยี สื่อ คอนเทนต์ และการบริการสร้างสรรค์ มาสนับสนุนเชื่อมโยงและต่อยอดอุตสาหกรรมในกลุ่มอื่น ๆ มากขึ้น

สัดส่วนเศรษฐกิจอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ 4 จังหวัด

- **กลุ่ม Creative Originals เป็นกลุ่มที่มีมูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์สูงที่สุดในทุกจังหวัด NEC** โดยเฉพาะในสาขางานฝีมือและหัตถกรรม
- **เชียงใหม่และเชียงราย** มีความหลากหลายของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์
- **ลำพูน มีสัดส่วนของอุตสาหกรรมในกลุ่ม Creative Originals และ Creative Good ที่ใกล้เคียงกัน** โดยเชื่อมโยงในด้านการผลิตเสื้อผ้า แฟชั่น และสิ่งทอ
- **ลำปางมีสัดส่วนกลุ่ม Creative Originals ที่สูงมาก** โดยเฉพาะในสาขางานฝีมือและหัตถกรรม ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการผลิตเซรามิก ไม้ และเฟอร์นิเจอร์

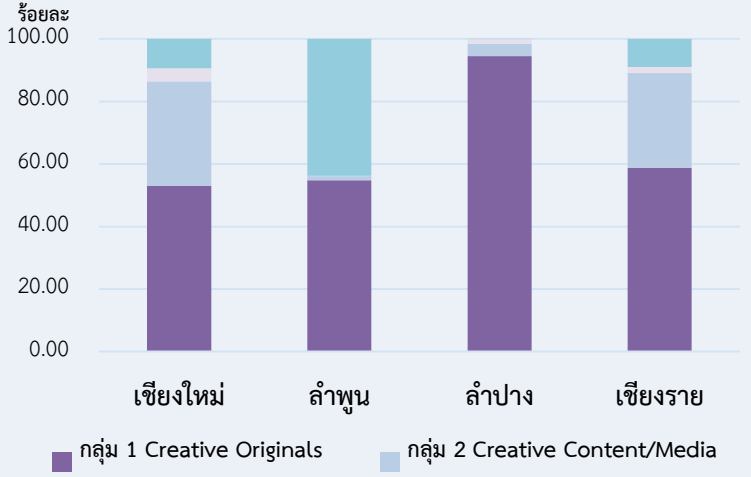

ความท้าทายที่สำคัญในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ภาคเหนือ

การขับเคลื่อนต้องกำหนดในระดับนโยบาย และบูรณาการเชื่อมโยงหลายหน่วยงานในทิศทางเดียวกัน ปัจจุบันได้กำหนดพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (Northern Economic Corridor: NEC – Creative LANNA) เพื่อให้เกิดการบูรณาการดำเนินงานและงบประมาณของทุกหน่วยงาน ทั้งนี้ ต้องมีแผนการดำเนินงานในระยะยาวและขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผลสัมฤทธิ์อาจจะยังไม่เห็นได้ในระยะสั้น

การเตรียมพร้อมโครงสร้างพื้นฐาน (Soft & Hard Infrastructure) การกำหนดสิทธิประโยชน์ต่างๆ เพื่อดึงดูดให้บุคลากรและนักลงทุนในธุรกิจสร้างสรรค์เข้ามาร่วมส่งเสริมในพื้นที่เพื่อให้เกิด Creative Ecosystem

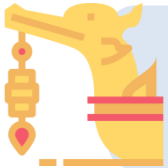

การนำทุนทางวัฒนธรรมล้านนามาต่อยอดหรือการเพิ่มคุณค่าให้เป็นสินค้าและบริการมูลค่าสูงที่มีความโดดเด่น เป็นเอกลักษณ์และมีความร่วมสมัย

การปรับตัวของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป การเชื่อมโยงกันระหว่าง Supply Chain และต่อยอดมูลค่าทางเศรษฐกิจของแต่กลุ่ม/สาขาของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์

การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (Northern Economic Corridor: NEC – Creative LANNA)

จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน และลำปาง

วัตถุประสงค์ เพื่อยกระดับ NEC ให้เป็นพื้นที่ลงทุนด้านการพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์หลักของประเทศอย่างยั่งยืน

ศักยภาพและโอกาส

- โครงข่ายคมนาคมเชื่อมโยงในพื้นที่
- ประวัติศาสตร์และทุนทางวัฒนธรรม
- ศูนย์รวมผลิตภัณฑ์ชุมชน
- การท่องเที่ยวและบริการ
- สภาพแวดล้อมเอื้อให้เกิดกิจกรรมสร้างสรรค์

แนวทางการพัฒนา

1) การพัฒนา Creative Ecosystem ให้เอื้อต่อการเป็นเมืองสร้างสรรค์
2) การพัฒนาสินค้าและบริการสร้างสรรค์
3) การสร้างแบรนด์และการส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์
4) การพัฒนาด้านการศึกษาและวิจัย และบุคลากรด้านสร้างสรรค์

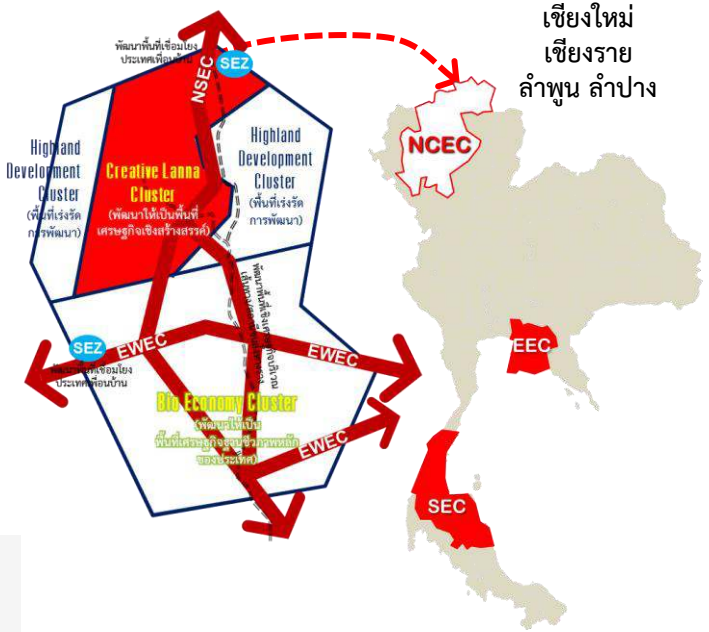

ข้อเสนอประเภทกิจกรรมที่ควรสนับสนุน

➢ **การพัฒนา Wellness ในมิติเศรษฐกิจสร้างสรรค์ล้านนา**

สินค้า : ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพและความงาม อุปกรณ์ออกกำลังกาย อุปกรณ์การแพทย์สำหรับผู้ป่วยและผู้สูงอายุ

บริการ : การให้บริการเกี่ยวกับสุขภาพ โรงแรม บ้านพักคนชรา ระบบขนส่งสาธารณะ

➢ **การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ล้านนา**

สินค้า : ผลิตภัณฑ์ชุมชน ศิลปะล้านนา อาหารพื้นเมือง

บริการ : ที่พัก (โรงแรม รีสอร์ทสไตล์บูทิค) ร้านอาหาร การท่องเที่ยวชุมชน Gastronomy Tourism

➢ **การพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์ล้านนา**

สินค้า : งานหัตถกรรม คอนเทนท์ (เกมส์ ภาพยนตร์) อาหารล้านนา ผลงานทางดนตรี ทัศนศิลป์

บริการ : การออกแบบ การให้บริการสตูดิโอ การพัฒนาและวิจัยผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ การจดคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

➡ แนวทางการพัฒนาการยกระดับการท่องเที่ยวและบริการที่มีศักยภาพและกระจายประโยชน์สู่ชุมชน

➡ แนวทางการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคเหนือ (Northern Economic Corridor: NEC – Creative LANNA)

ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์

แนวทางหลัก: สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (NEC-Creative LANNA) ในจังหวัด เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาคและฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ

แนวทางรอง

- พัฒนา Creative Ecosystem
- พัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- สร้างแบรนด์ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์และการสร้างการรับรู้

ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)

ต้นทาง

- ปรับภูมิทัศน์และสถาปัตยกรรมของเมือง
- พัฒนาย่านสร้างสรรค์
- พัฒนาระบบสื่อสารโทรคมนาคม โครงสร้างพื้นฐานสำคัญ และสิ่งอำนวยความสะดวก
- สนับสนุนปัจจัยที่เอื้อต่อการลงทุนของภาคเอกชน

กลางทาง

- สร้างมูลค่าเพิ่มและอัตลักษณ์ของผลิตภัณฑ์
- พัฒนาผู้ประกอบการ และทรัพยากรบุคลากร พัฒนาความรู้และทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งการสร้างเครือข่าย
- ส่งเสริมงานวิจัยและการพัฒนาฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
- เข้าถึงการเรียนรู้ด้านความคิดสร้างสรรค์ตลอดชีวิต สร้างคลังข้อมูล และแพลตฟอร์มทางธุรกิจ

ปลายทาง

- สนับสนุนการจัดงานเทศกาลสร้างสรรค์ระดับนานาชาติ/ส่งเสริมช่องทางการขายสินค้าสร้างสรรค์
- ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ให้กับผู้บริโภคและคนในพื้นที่
- เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวและการบริการที่เกี่ยวข้อง
- เข้าร่วมเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ต่างประเทศ

ภาพรวมการดำเนินโครงการผ่านแผนพัฒนาภาคเหนือ ในช่วงปีงบประมาณ 2562-2566

โครงการอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ผ่านแผนพัฒนาภาคเหนือ ในช่วงปีงบประมาณ 2562 – 2566

จำนวน 13 โครงการ งบประมาณรวม 135.4902 ล้านบาท

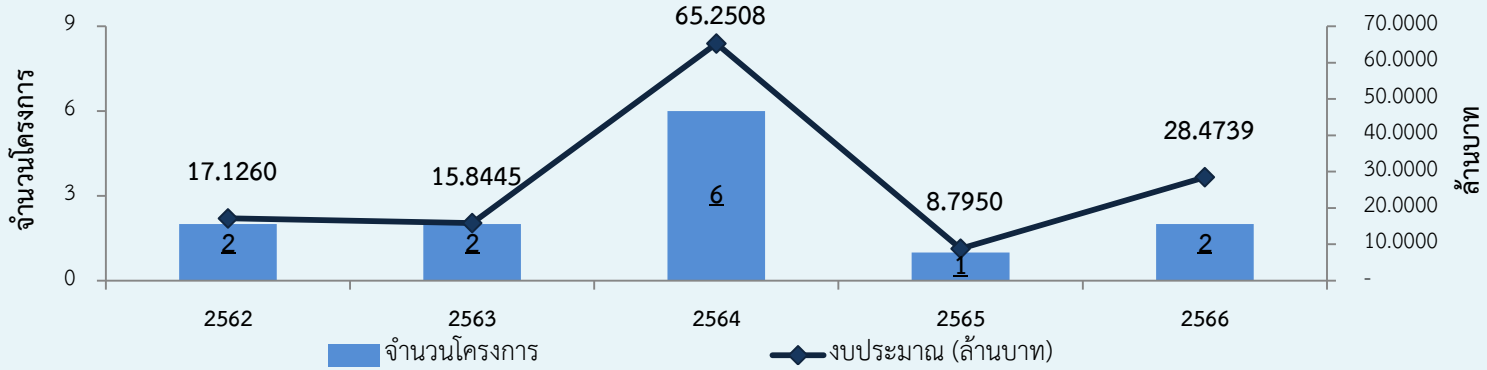

ตัวอย่างโครงการสำคัญ

- **โครงการยกระดับการผลิตสินค้ากลุ่มของฝากของที่ระลึกเชิงสร้างสรรค์ ปีงบประมาณ 2562** งบประมาณ 8 ล้านบาท ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
- **โครงการส่งเสริมธุรกิจสร้างสรรค์ภาคเหนือตอนบน ปีงบประมาณ 2562** งบประมาณ 9.1226 ล้านบาท ของสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้
- **โครงการส่งเสริมการตลาดและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน ปีงบประมาณ 2564** งบประมาณ 10.4087 ล้านบาท ของสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์
- **โครงการพัฒนาศักยภาพเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในเขตเศรษฐกิจสร้างสรรค์ภาคเหนือด้วยการท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัฒนธรรมล้านนาปีงบประมาณ 2565** งบประมาณ 8.7950 ล้านบาท ของสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์

การเชื่อมโยงประเด็นการพัฒนาในระดับจังหวัด

4 จังหวัดในพื้นที่ได้กำหนดประเด็นการพัฒนาในแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. 2566 – 2570 ให้สอดคล้องและเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาพื้นที่ โดยใช้อัตลักษณ์และภูมิปัญญาล้านนาเพื่อสร้างคุณค่าให้แก่สินค้าและบริการ

เชียงใหม่ การยกระดับการค้าการลงทุนบนฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) นวัตกรรม (Innovation) และการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs)

ลำปาง การพัฒนาสินค้าอัตลักษณ์อุตสาหกรรมหัตถอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ชุมชน จากฐานทุนทางสังคมและวัฒนธรรม

ลำพูน เมืองแห่งอุตสาหกรรม หัตถอุตสาหกรรม และเศรษฐกิจสร้างสรรค์

เชียงราย การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้านการค้า การลงทุน การบริการ และโลจิสติกส์

โครงการอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ในช่วงปีงบประมาณ 2562 – 2566

จำนวน 16 โครงการ งบประมาณรวม 73.5925 ล้านบาท

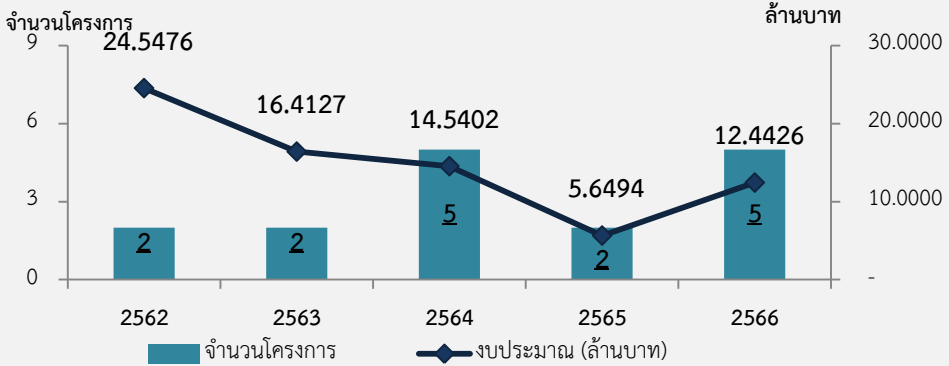

ตัวอย่างโครงการสำคัญ

- **จังหวัดเชียงใหม่ โครงการพลิกโฉมเชียงใหม่ ด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Next Chiang Mai with Creative Economy) ปีงบประมาณ 2565** งบประมาณ 2.6494 ล้านบาท
- **จังหวัดลำพูน โครงการส่งเสริมและพัฒนาหัตถ นวัตกรรมสร้างสรรค์เพื่อเตรียมความพร้อมสู่สากล ปีงบประมาณ 2562** งบประมาณ 22.0841 ล้านบาท
- **จังหวัดลำปาง โครงการลำปางนครเซรามิกและหัตถอุตสาหกรรม ปีงบประมาณ 2563** งบประมาณ 13.6106 ล้านบาท
- **จังหวัดเชียงราย โครงการเพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการและการพัฒนาตลาดเชิงสร้างสรรค์ ปีงบประมาณ 2566** งบประมาณ 5.0285 ล้านบาท